

Sjeldne fugler i Norge i 2013 og 2014

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Et spektakulært førstefunn for Norge! En rødøyevireo Vireo olivaceus ble oppdaget på Kvitsøy (RO) i september 2014. Dette er den nord-amerikanske spurvefuglarten med flest funn i Europa. Foto: Bjørn Mo.

**Tor A. Olsen, Håkon Heggland, Kjell Mjøltnes, Simon Rix, Bjørn Olav Tveit,
Øivind Egeland & Oddvar Heggøy**

Dette er årsrapport nr. 38 og 39 fra NSKF. Denne rapporten presenterer utelukkende saker fra 2013 og 2014. Eldre saker er ikke med i denne rapporten, men vi oppfordrer som vanlig observatørene til å hjelpe oss med å komplettere både gamle og nye rapporter.

Komiteens sammensetning og arbeid

Det har vært én endring i komiteens sammensetning siden forrige rapport ble gitt ut. Håkon Heggland (Vestfold) har gått inn i

komiteen. Ellers består komiteen av Øivind Egeland (Oslo), Oddvar Heggøy (Nordland), Kjell Ruud Mjøltnes (Rogaland), Tor Audun Olsen (Rogaland), Simon Rix (Oslo) og Bjørn Olav Tveit (Akershus). Siden forrige rapport ble utgitt har komiteen ikke avholdt noen fysiske møter. En stadig økende andel saker blir imidlertid ferdigbehandlet utenom de regulære møtene, fremfor alt gjennom NSKF-modulen i artsobservasjoner.no/fugler, men også ved hjelp av andre nett-løsninger slik som Skype.

Saksbehandlingen

Den ordinære saksbehandlingen omfatter totalt 556 ferdigbehandlede funn, hvorav 487 publiseres som godkjent i kategori A i denne rapporten. Av de ferdigbehandlede funnene havnet tre i kategori C, ett i kategori D og fem i kategori E. Ett av de nye funnene gjelder hybrider, mens seks saker ble henlagt. Komiteen bedømte at 53 saker var utilstrekkelig dokumentert for inkludering i den norske funnstatistikken. Som vanlig vil vi presisere at disse funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler. De fleste er mangelfullt beskrevet og/eller dokumentert, og kan på det grunnlaget ikke inngå i den offisielle norske funnstatistikken. Kun i et fåtall tilfeller er reelle feilbestemmelser påvist.

I tillegg til den ordinære saksbehandlingen er den samlede funnmassen av flere arter og underarter til revurdering. Dette dreier seg i hovedsak om arter der det har vært eller kan bli endringer i taksonomisk status, eller arter med svært få godkjente funn. Som eksempler på arter som er til revurdering kan nevnes kanada-/polargjess *Branta canadensis*/- *hutchinsii*, jomfrutrane *Grus virgo*, kaspi-/gulbeinmåke *Larus cachinnans*/- *michahellis*, rødstrupesanger *Sylvia cantillans* og myrpiplerke *Anthus rubescens*.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2013 og 2014 fulgte stort sett det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland, med Vest-Agder og Nordland på de neste plassene. Foreløpig er langt flere saker godkjent i 2013 enn i 2014. Rogaland hadde flest sjeldenheter begge disse to årene. Vest-Agder kom på andreplass i 2013, men i 2014 var Nordland og Vestfold fylkene med nest flest sjeldenheter i Norge. Tabell 1 oppsummerer de godkjente funnene som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker og år. Fem arter ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Disse artene hadde totalt 87 godkjente funn i 2013, noe som utgjør over halvparten (58 %) av den reduksjonen i antall godkjente funn som man ser fra 2013 til 2014. Nedgangen i antall funn mellom de to årene kan nok også delvis forklares med treghet i rapporteringen, men det

er likevel klart at 2013 var et godt år for funn av sjeldne fuglearter i Norge.

Denne rapporten presenterer en rekke nye funn av arter som kun er sett et fåtall ganger tidligere i Norge. Arter med mindre enn ti tidligere funn i denne rapporten er (antall godkjente funn til og med 2014 i parentes): Niland *Alopochen aegyptiaca* (11), rødfotand *Anas rubripes* (3), blåvingeand *Anas discors* (9), purpurhodeand *Aythya affinis* (7), ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (6), dvergørdrum *Ixobrychus minutus* (7), kuhegre *Bubulcus ibis* (5), purpurhegre *Ardea purpurea* (9), rødfalk *Falco naumanni* (2), dvergtrappe *Tetrax tetrax* (6), stultesnipe *Calidris himantopus* (5), gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (6), sandsnipe *Calidris pusilla* (12), hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (7), flekksnipe *Actitis macularius* (8), brakksvale *Glaucopis trichas* (6), steppebrakksvale *Glaucopis nordmanni* (4), dverghornugle *Otus scops* (3), gråseiler *Apus pallidus* (8), flekkdverglerke *Calandrella rufescens* (2), isabellasteinskvetvett *Oenanthe isabellina* (10), sibirtrøst *Geokichla sibirica* (9), spottesanger *Hippolais polyglotta* (7), eikesanger *Phylloscopus bonelli* (8), furusanger *Phylloscopus orientalis* (4) og gråhode-spurv *Emberiza spodocephala* (2).

Flere av de mer regulært forekommende sjeldenhetene opptrådte i rekordantall i løpet av rapportårene. I løpet av 2013 var det 10 arter som satte ny årsrekord eller tangerte tidligere rekorder (antall funn i parentes): balearlire *Puffinus mauretanicus* (6), rørdrum *Botaurus stellaris* (9), svartglente *Milvus migrans* (17), sandsnipe (3), svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (16), isabellasteinskvetvett (3), sumpsanger *Locustella luscinioides* (3), østsanger *Phylloscopus trochiloides* (12), halsbånd-fluesnapper *Ficedula albicollis* (2) og hvithode-spurv *Emberiza leucocephalos* (3).

I 2014 hadde følgende arter en rekordartet opptreden: amursvale *Cecropis daurica* (12), spottesanger (2) og rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (10).

Nye arter og underarter for Norge

I denne rapporten presenteres syv arter som er

Tabell 1. Oppsummering av godkjente funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker/rapportområder og år. Funn som omfatter flere år, eller som gjelder funn av (antatt) samme individ i flere fylker/rapportområder, inngår kun i statistikken for det første året/fylket/rapportområdet hvor funnet ble gjort.

Fylke	2013	2014	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	2	2	4
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	0	1	1
Finnmark	15	8	23
Troms	3	2	5
Nordland	25	15	40
Nord-Trøndelag	13	3	16
Sør-Trøndelag	16	9	25
Møre og Romsdal	12	4	16
Sogn og Fjordane	4	4	8
Hordaland	7	7	14
Rogaland	88	60	148
Vest-Agder	44	14	58
Aust-Agder	7	-	7
Telemark	19	10	29
Vestfold	20	15	35
Buskerud	6	2	8
Oppland	4	2	6
Hedmark	5	5	10
Oslo og Akershus	11	3	14
Østfold	13	7	20
Totalt	314	173	487

nye på den norske A-listen. Med dette står den offisielle norske artslisten, inkludert to ubestemte taksa, på 498 arter pr. 2014.

De fem nye artene på den norske A-listen i 2013 var: Amerikasvartand *Melanitta americana* fra Slettnes, Gamvik, Finnmark 15. mai, dvergørn *Aquila pennata* fra Totenvika, Gjøvik, Oppland 20. mai, trompeterfink *Bucanetes githagineus* fra Øra, Fredrikstad, Østfold 31. juli til 27. september, ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus* på Bulandet, Askvoll, Sogn og Fjordane 24. september og svartstrupejernspurv *Prunella atrogularis* fra Kvassås, Sokndal, Rogaland 27. november til 23. desember.

I 2014 ble to nye arter lagt til listen over fuglearter påtruffet i Norge. Først ut var ei ung steppemåke *Larus ichthyaetus* som ble sett ved

Bjørvika i Oslo 20. til 23. august. Det andre tillegget var en rødøyevireo *Vireo olivaceus* på Hummervoll, Kvitsøy, Rogaland 2. oktober og deretter trolig en ny fugl på Syre, Karmøy, Rogaland dagen etter. En ærfugl *Somateria mollissima* av underarten *v-nigrum* ble sett ved Vardø i perioden 19. februar til 18. april. Denne underarten er normalt hjemmehørende i det nordlige Stillehavet og var ikke bare et nytt takson for Norge, men for hele Vest-Palearktis. Til sist må også de tre funnene av dvergtrappe nevnes. Førrige funn i Norge var helt tilbake i 1906 og denne arten er således ny i kategori A på Norgeslisten.

Systematikk

NSKF følger anbefalingene fra Association of European Records and Rarities Committees – Taxonomic Advisory Committee (AERC-TAC)

når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse henvises det til vår nettside www.birdlife.no/nskf, og AERCs nettside www.aerc.eu.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkomende NSKF-rapport, må være komiteen i hende innen 1. mars året etter observasjonsåret. Det ideelle er imidlertid om rapporter sendes inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året.

Råd til observatørene

En stadig større del av rapporteringen til NSKF skjer digitalt, fremfor alt via artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer enda flere til å benytte seg av denne muligheten. Rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes også på komiteens nettside. Vi ønsker å motta så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på nettet er som regel ikke nok, da de oftest har lav oppløsning og kan forsvinne når Internett-adresser endres. Husk at funnomstendigheter som avstand, værforhold og optikk kan være avgjørende. For fugler som blir fanget og ringmerket kreves både ringnummer og biometriske mål.

Endringer på rapporteringslisten

Fra og med 1. januar 2014 skal ikke funn av svartglente, steppehauk *Circus macrourus*, svartehavsmåke, sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* og elvesanger *Locustella fluviatilis* behandles av NSKF. Videre vurdering av disse artenes forekomst overlates dermed til de respektive LRSKene. Nærmere begrunnelse for denne avgjørelsen finnes lenger ut i rapporten. NSKF er imidlertid svært interessert i å få inn beskrivelser på funn fra årene frem til og med 2013, som ennå ikke har vært forelagt komiteen. Den fullstendige rapporteringslisten er tilgjengelig på våre nettsider.

Takksigelser

Geir Mobakken takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten.

Forklaring til presentasjonen av funnene

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportårene 2013 og 2014), (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av (3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (9) lokalitet og kommune, (10) funndato, (11) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak, DNA - DNA-analyser, SAT - satellitt-plott), (12) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (13) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (14) funnkommentarer. Ringmerkede individer markeres med forkortelsen rm., mens syngende fugler markeres med sy.

Opptil fem medobservatører listes opp bak hovedobservatør, som er den eller de som oppdaget og/eller artsbestemte fuglen. Dersom ingen hovedobservatør er angitt i rapporten, listes observatørene opp i alfabetisk rekkefølge.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der det kan være samme fuglen som har opptrådt på flere forskjellige lokaliteter eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) - regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) - regnes som ett funn. Samme fugl(er) - dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret, 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ antyder alder ukjent (første kalenderår eller eldre), 2K+ en fugl i sitt andre kalenderår eller eldre, osv. Også fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer praktisk, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult(en fugl som er eldre enn *juvenil* men ennå ikke i voksen drakt), og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Godkjente saker

Accepted records

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 18/20, 1 og 0)
2013 NORDLAND: Ad. Storfjorden, Vestvågøy 25.8 (H. Våge mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Tajmyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Datoen for dette funnet er noe tidligere enn de fleste andre norske høstfunn av arten. Det ble imidlertid ikke observert ringer eller andre tegn på at dette individet stammet fra fangenskap så funnet er derfor plassert i kategori A.

Rustand *Tadorna ferruginea* (21/26, 60/108, 10/15 og 2)

2013 ØSTFOLD: Ad. ♀ Øra, Fredrikstad 16.-30.7* (F) (Å. S. Fredriksen mfl.).
OPPLAND: 3 ad. (2 ♂♂ + 1 ♀) Fryasletta, Sør-Fron 7.-11.7* (F) (*P. J. Hagevik mfl.).
TELEMARK: 1K+ Stråholmen, Kragerø 18.10 (B. Kjellemyr).
ROGALAND: Ad. Håstranda, Hå 10.7* (F) (S. Lode). Ad. ♂ Orreosen, Klepp 10.7* (F) (*M. Skår, G. Birkeland mfl.). 3 ad. Orreosen, Klepp 14.7* (F) (A. Landsverk, E. Landsverk, J. Landsverk mfl.). Ad. Håstranda, Hå 1.8* (F) (S. Lode). Ad. ♀ Orreosen, Klepp 1.-6.8* (F) (*D. N. Sværi mfl.).
NORD-TRØNDELAGE: 2 ad. ♀♀ Storleiret, Frosta 1.-14.7* (F) (*A. R. Lindgren mfl.). 2 ad. ♀♀ Halsøen, Stjørdal 2.7* (F) (A. R. Lindgren). Ad. ♀ Tautra, Frosta 8.-14.7* (F) (*P. Shimmings mfl.). Ad. ♀ Falstadbukta, Eidesøra og Tysnesfjæra, Levanger 15.-20.7* (F) (*T. Reinsborg mfl.).
TROMS: Ad. ♀ Tisnes, Tromsø 1.-3.8* (F) (*J. G. Kristiansen mfl.).

2014 ROGALAND: Ad. ♂ Kvasheim, Hå & Orrevatnet, Klepp 23.5-3.6* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Kvasheim, Hå 27.7-6.8* (F) (*L. B. Lunde mfl.).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). En mindre invasjon av rustender fant sted i juli og begynnelsen av august 2013. I perioden 1. juli til 11. august ble det gjort ni funn av totalt 14 individer. Hvor disse fuglene har sitt opphav er ikke mulig å si med sikkerhet. Det er nok vel så sannsynlig at de stammer fra de forvillede populasjonene i Vest-Europa som at de kommer fra artens opprinnelige utbredelsesområde. Det foregår for tiden studier av trekkbevegelsene til rustender som samles for å myte i Nederland, og NSKF avventer resultatene herfra før en samlet revurdering av artens kategorisering i Norge blir gjennomført. Fuglen fra Telemark i oktober 2013 kan ha vært samme individ som publiseres i kategori E lenger bak i rapporten, men er under tvil satt i kategori A foreløpig. De to fuglene fra Jæren i 2014 viste ingen åpenbare tegn på å stamme fra fangenskap, og plasseres derfor også i kategori A i tråd med tidligere praksis.

Amerikablesand *Anas americana* (1, 32/33, 4 og 4)

2013 VEST-AGDER: 2K ♂ Vågsvollvåien og Sevika, Farsund 9.6-23.7* (F) (*H. R. Grastveit mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ Hafrsfjorden, Sola & Stavanger 1.1-28.3* (F) (B. Mo, R. Zakariassen mfl.). Ad. ♂ Orrevatnet, Ergavatnet, Horpestadvatnet og Søylandsvatnet, Klepp og Hå 10.6-9.7* (F) (*K. Mjøsnes, M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Kvasheim, Hå 19.-28.10* (F) (*T. Holtskog mfl.). 3K+ ♂ Grannesbukta, Sola 2.11-31.12* (F) (I. Fredriksen, G. Graver mfl.).

NORD-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Ørin, Verdalen 3.-7.5* (F) (*B. S. Tanem mfl.).

2014 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 1.1* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Grannesbukta, Sola 1.1-9.3* (F) (K. Vevatne mfl.). 2K+ ♂ Klones, Sola 22.-26.10* (F) (*B. Mo mfl.). Ad. ♂ Grannesbukta, Sola 7.11-31.12* (F) (R. Zakariassen mfl.).

TROMS: 2K+ ♂ Sagelvatnet, Balsfjord 17.6-4.7* (F) (*O. M. Toften mfl.).

FINNMARK: Ad. ♂ Valdakmyra, Porsanger 28.5-4.7* (F) (*T. Aarvak mfl.).

Denne adulte hannen av rustand *Tadorna ferruginea* er fotografert på Kvasseim, Hå (RO) 27. juli 2014 av Ottar Pettersen. Dette året var det kun to funn av arten i Norge, mens det i 2013 var en liten sommer-invasjon.

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Opptil to hanner av denne nordamerikanske arten overvintret i Rogaland i begge rapportårene. Disse regnes som returnerende individer fra tidligere vintre og telles ikke som nye i funnstatistikkene. Hannene på Lista og på Jæren i juni-juli 2013 dukket opp samtidig med en liten influks av amerikanske ender blant annet til Shetland og begge telles som nye individ i funnmassen. Det gjør også de resterende funnene, blant annet førstefunnet fra Troms fylke.

Rødfotand *Anas rubripes* (0, 2, 1 og 0)

2013 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Gaulosen, Melhus og Trondheim 19.4-1.5* (F) (*E. Sæter mfl.).

(Østlige Nord-Amerika). Særlig etter at den norske funnmassen av rødfotand ble revurdert i 2014 er arten for en ekstrem sjeldenhet å regne i Norge. Rødfotanda i Gaulosen i 2013 blir dermed kun det tredje norske funnet av denne nordamerikanske arten, som gladelig hybridiserer med stokkand både i Europa og innenfor artens normale utbredelsesområde i Nord-Amerika.

Blåvingeand *Anas discors* (0, 8, 1 og 0)

2013 BUSKERUD: Ad. ♂ Hovsfjorden, Hol

3.-9.5* (F) (*A. Gautepllass, E. Frantzen, P. Furuseth, A. K. Gautepllass mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til nordlige Sør-Amerika). Første funn fra Buskerud. Alle de norske fuglene, syv hanner og to hunner, er gjort på vår og forsommer i perioden 25. april til 3. juli. Geografisk viser arten en betraktelig større spredning med funn fra Jæren i sør til Longyearbyen i nord. I tillegg er hybrider mellom blåvingeand og skjeand *A. clypeata* sett tre ganger, alle hanner, her til lands.

Ringand *Aythya collaris* (1, 26, 3 og 3)

2013 VEST-AGDER: Ad. ♂ Nesheimvann, Farsund 19.9* (F) (*J. Langbråten mfl.).
ROGALAND: Ad. ♂ Grudavatnet, Klepp 29.5* (F) (*E. S. Nilsen mfl.).
Ad. ♂ Ergavatnet og Horpestadvatnet, Klepp 13.-16.6* (F) (*M. Dagsland mfl.).

2014 VESTFOLD: 1K ♂ Pipenholt, Andebu 20.-23.12* (F) (*R. Olsen mfl.).
ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 20.-27.4* (F) (*Ø. Slyk, *E. Gjerde mfl.).
Ad. ♂ Vasshusvika, Klepp 26.-27.4* (F) (*M. Dagsland, *G. Kristensen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Både Ergavatnet og Gruda/Vasshus på Jæ-

ren i Rogaland huset ringender på vårtrekket både i 2013 og 2014. Hannen fra juni 2013 opptrådte samtidig med to amerikablesender på sørvestlandet, og var del av en liten sommerinfluks av amerikanske ender til Nordvest Europa. Det er mulig at færre enn fire ringender var involvert i denne funnmassen, men gitt det høye antallet dykkender som raster i vannene på Jæren hver vår/forsommer, har komiteen valgt å anse funnene separat. Rogaland har dermed ni funn av arten, og syv av disse stammer fra Jæren. Hannen i Nesheimsvatnet i september 2013 var Listas femte. Den unge hannen på Andebu i Vestfold var den andre i fylket, og samtidig bare det andre funnet av en fugl bestemt til 1K i Norge.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* (3, 6, 1/2 og 1)

2013 ØSTFOLD: Ad. par Sorgenfrigropa, Fredrikstad 23.4* (F) (*S. Engebretsen mfl.).

2014 ROGALAND: Ad. ♀ Mosvatnet, Stavanger 24.4* (F,V)(*K. Bekkeli, *H. Hvedingmfl.).

(Sør- og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer rundt Middelhavet, Afrika og Asia øst til Kina). To funn på to år er en god forekomst. Alle de fem siste norske funnene er fra våren, hvorav fire fra april. I tillegg til nærliggende datoer har de to funnene fra 2013 og 2014 også det til felles at de kun ble sett en dag og i urbane omgivelser. På tross av valget av rasteplass viste ingen av fuglene noen tegn på å skulle stamme fra fangenskap og det er ingen grunn til å vurdere disse for andre kategorier enn A.

Purpurhodeand *Aythya affinis* (0, 6, 0 og 1)

2014 ROGALAND: Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 21.-28.4* (F) (*K. R. Mjøsnes mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Jæren har hatt besøk av purpurhodeandhanner i april flere ganger tidligere. Det som er vurdert til å være et returnerende individ ble sett i Harvalandsvatnet i slutten av april hvert år fra 2007 til 2009. I april og begynnelsen av mai 2012 ble det også sett en hann i Orrevatnet, Ergavatnet og Harvalandsvatnet. Alle disse observasjonene ble antatt å dreie seg om samme in-

divid. Det kan ikke utelukkes at fuglen fra 2014 var samme individ, men siden det ikke var noen observasjoner av arten fra denne velbesøkte lokaliteten i 2013, og et stort antall *Aythya*-ender trekker gjennom området, regnes dette som et nytt individ.

Ærfugl *Somateria mollissima*

Individer som viste karakterene til underarten *v-nigrum* (0, 0, 0 og 1)

2014 FINNMARK: Ad. ♂ Vardø, Vardø 19.2-18.4* (F) (*A. Garbett mfl.).

(Nordvestlige Canada, Alaska, Beringstredet, Russland sør til De aleutiske øyer). Ny underart for Vestpalearktis og Norge! Denne formen av ærfugl behandles av enkelte som en egen art (Pacific Eider – stillehavsærfugl). Fuglen ble kun sett av noen få heldige observatører, til tross for at den holdt seg i området i en lang periode. Store mengder ærfugl, praktærfugl og stellerand befinner seg i området på denne tiden, og en stillehavsærfugl kan lett forsvinne i mengden. Underarten skiller seg fra vår hjemlige ærfugl på karakterer som hodeform, form og farge på den grønne nakkeflekken og den svarte hetten, og ikke minst den kraftige fargen (samt formen) på nebbet. Underartens spesielle latinske navn kommer av en karakteristisk svart «v» som den har i strupen (men som kan være vanskelig å se fra mange vinkler).

Harlekinand *Histrionicus histrionicus* (2, 8, 1 og 1)

2013 FINNMARK: Ad. ♂ Revnesbukta, Berlevåg 26.5* (F) (H. R. Grastveit). Ad. ♂ Gednje, Berlevåg 5.6* (F) (K. Kauppinen). SVALBARD: Ad. ♂ Russehamna, Bjørnøya 7.6* (F) (E. Torp).

2014 FINNMARK: Ad. ♂ Meskelv, Nesseby 3.-4.6* (F) (*R. Skjelnes mfl.). Ad. ♂ Sandfjord, Båtsfjord 7.-15.6* (F) (*E. L. Dahl mfl.). SVALBARD: Ad. ♂ Skrinodden, Jan Mayen 3.7* (F) (O. Nordsteien). Ad. ♂ Drangane, Bjørnøya 6.7* (F) (*N. H. Lorentzen, S. Føreland).

(Island, Grønland, Nord-Amerika og Øst-Sibir). Alle observasjonene fra Finnmark er ansett å

De norske funnene av rødfotand *Anas rubripes* ble revurdert i 2014. Hannen (øverst til høyre på bildet) er fotografert av Eirik Spets på Volløya, Gaulosen, Trondheim (ST) 26. april 2013, og er kun det tredje funnet i landet av arten.

Fuglen nederst til høyre er intet mindre enn det første funnet i Norge og Vestpalearktis av ærfugl *Somateria mollissima* tilhørende underarten *v-nigrum*. Fuglen hadde tilhold i Vardø (FI) vårvinteren 2014, og er her fotografert 21. mars. På bildet ser vi også en hann praktærfugl *Somateria spectabilis* øverst til venstre, en hunn praktærfugl nederst til venstre og tre ærfugler av nominatunderarten. Foto: Tormod Amundsen.

være trolig samme individ som holdt seg ved Persfjorden, Vardø i juni og juli 2012. Selv om det på ingen måte kan utelukkes at det har vært flere fugler involvert har denne fuglen beviselig flyttet mye på seg, for eksempel fra innerst i Varangerfjorden til Sandfjord på nordøstsiden av Varangerhalvøya i juni 2014. Det antas videre at observasjonene fra Bjørnøya i 2013 og 2014 dreier seg om en annen returnerende hann. Også på Jan Mayen er det sett harlekinand tidligere, men siden forrige funn var helt tilbake i juni 2002, var fuglen fra 2014 høyst sannsynlig et nytt individ. Det skulle nesten være unødvendig å nevne at de tre ulike individene som ble observert i 2014 gjør dette til et rekordår for arten i Norge.

Amerikasvartand *Melanitta americana* (0, 0, 1 og 0)

2013 FINNMARK: Ad. ♂ Slettnes fyr, Gamvik 15.5* (F) (*H. Lejon, M. Müller).

(Øst-Sibir og Nord-Amerika; overvintrer langs kysten av Øst-Asia, samt øst- og vestkysten av Nord-Amerika). Ny art for landet! Antall observasjoner av amerikansvartand i våre naboland har skutt i været i løpet av de siste årene. I Danmark har det blitt gjort minst ni funn, flere av disse gjelder returnerende individer. Sverige har 18 funn, hvorav flere i likhet med det norske gjelder fugler sett på trekk. Kanskje noe overraskende er det kun gjort 11 funn i Storbritannia frem til og med 2013. Samtlige funn i Europa dreier seg om adulte hanner, noe som ikke er overraskende ettersom det i all hovedsak er hannens store, gule nebbknøl som er det avgjørende kjennetegnet for å skille arten fra vår hjemlige svartand *M. nigra*.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 66/69, 4/5 og 3)

2013 ROGALAND: Ad. ♂ Vik, Orre, Revtingen, Bore & Sele, Klepp 1.1-11.8* (F) (E. Ween mfl.). 2K ♂ Revtingen, Klepp 5.10* (F) (B. T. Seim). Ad. ♂ Vik – Orre, Klepp 13.10-31.12 (E. Ween mfl.). NORD-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Ørin, Verdalen 20.5-3.6* (F) (*I. J. Indahl mfl.). 2K ♂ + 3K+ ♂ Ørin, Verdalen 29.5-3.6* (F)

(*T. Haugskott mfl.).

FINNMARK: Ad. ♂ Ekkerøya, Vadsø 26.7 (A. Ranner mfl.).

2014 ROGALAND: Ad. ♂ Revtingen – Saltebukta, Klepp og Hå 1.1-10.5* (F) (M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Grannesbukta, Sola 1.-10.10* (F) (*E. Grønningsæter, A. Heien mfl.). Ad. ♂ Borestranda, Klepp 18.10* (F) (*H. Hveding, *E. S. Nilsen, *T. A. Olsen mfl.). Ad. ♂ Hodnesanden, Klepp 18.10 (E. Ween mfl.). Ad. ♂ Orresanden – Revtingen, Klepp 31.10-31.12* (F) (K. Mjøltnes, E. Ween mfl.).

HORDALAND: Ad. ♂ Skogsøy, Øygarden 3.5* (F) (I. Fredriksen, T. Hansen).

(Nord-Amerika). Hannen som ble oppdaget som 2K ved Vik, Orre i mars 2006, var på plass i samme område både vinteren 2013 og ved utgangen av 2014, og nærmet seg på det tidspunktet en alder av 10 år. Funnene fra Borestranda og Hodnesanden den 18. oktober 2014 dreier seg altså om to individer – de ble sett samtidig bare noen hundre meter fra hverandre. Funnene fra Nord-Trøndelag og Hordaland er nokså typiske for forekomsten i Norge utover de overvintrende individene, nemlig trekkfugler i månedene mai-juni. De tre individene fra Ørin regnes som nye, da arten sist ble registrert på lokaliteten våren 2010. Den voksne hannen i Hordaland ble sett på direkte trekk, og var den første av sitt slag i fylket siden 1996.

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (0, 5, 1 og 0)

2013 ROGALAND: Ad. Mosvatnet, Stavanger 16.6-3.11* (F) (*H. Hveding, *T. A. Olsen mfl.).

(Nord-Amerika). Denne fuglen som i nesten fem måneder gjorde «Siddis» av seg var det fjerde funnet fra Rogaland. Fra resten av landet er arten kun påtruffet med førstefunnet i Nordland fra mai 2000 til april 2001 samt en én-dags fugl i Østfold i mai 2006. Selv om arten har dukket opp i gjennomsnitt nesten annethvert år i Norge etter årtusensskiftet står øvrige Skandinavia fremdeles uten funn.

Denne hannen av harlekinand *Histrionicus histrionicus* har oppholdt seg i Finnmark både i 2012, 2013 og 2014. Her er den fotografert 7. juni 2014 i Sandfjord, Båtsfjord. Til tross for at arten hekker på Island, er det kun 12 funn av harlekinand i Norge. Foto: Espen Lie Dahl.

Denne ringnebbdykkeren *Podilymbus podiceps* hadde tilhold i Mosvatnet, Stavanger (RO) i flere måneder av 2013. Fuglen utgjør det sjette funnet av arten for landet, og fire av disse er fra Rogaland. Arten er ikke registrert i andre skandinaviske land. Foto: Bjørn Mo.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (4, 52/71, 2 og 2)

2013 BUSKERUD: Ad. Bjørsrudvika, Steinsfjorden, Hole 27.5* (F) (M. Brandt, B. H. Larsen, V. Ree mfl.).

ROGALAND: 1K+ Solavika, Sola 21.11-7.12* (F) (*B. Mo mfl.).

2014 HEDMARK: Ad. Gillundstranda, Stange 25.4-16.5* (F) (*M. Brandsnes mfl.). Ad. Nylandstjønna, Tolga 8.-30.7* (F) (*T. M. Hansen mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige, Nord-Afrika, Asia og Nord-Amerika). De to funnene fra Hedmark i 2014 er faktisk de første for fylket, kanskje noe uventet ettersom arten har hekket i nabofylket Oppland. Siste publiserte funn derfra er imidlertid tilbake i 2009, så det kan virke som at artens etablering der mislykkes.

Gulneblire *Calonectris diomedea* (0, 39/41, 1 og 0)

2013 NORDLAND: 2K+ vest for Andenes, Andøya 19.7* (F) (J. van de Westeringh).

(Middelhavet (*diomedea*) og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40°N (*borealis*)). Dette er det nordligste funnet i Norge noensinne. Samtidig er det også det best dokumenterte norske funnet av arten. Bildene tyder på at det var en fugl av den atlantiske populasjonen (*borealis*), men NSKF vurderer at kvaliteten på bildene er marginalt for dårlig til at funnet kan godkjennes som landets første funn av en fugl som lar seg bestemme til underart. For øvrig er kun ett funn i løpet av de to rapportårene en laber forekomst, 2014 var første år siden 2004 uten funn av arten.

Storlire *Puffinus gravis* (23, 31, 0 og 1)

2014 VESTFOLD: 1K+ Nordmannsbo, Larvik 8.10 (K. A. Monrad, A. F. Mæland).

(Tristan da Cunha, Goughøya og Falklandsøyene; utenom hekkesesongen i store deler av Atlanterhavet). Førrige funn i Vestfold ble gjort på Mølen i 1989. Også det førrige funnet i Norge ble gjort på Østlandet, en fugl fra Langesundstangen i Telemark i juli 2010. Storlire er sett

spredt langs kysten fra Østfold til Nord-Trøndelag. De fleste av funnene er fra høsten, og Vestfold-fuglen fra 2014 passer fint inn i funntoppen for arten i slutten av september og starten av oktober.

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (3, 34, 6 og 2/4)

2013 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 18.8 (H. Heggland).

VEST-AGDER: 1K+ Lindesnes fyr, Lindesnes 29.7 (*M. L. Pedersen, K. M. Torland). 1K+ Østhasselneset, Farsund 29.7 (G. Gundersen). 1K+ Lista fyr, Farsund 4.8 (*T. B. Vestøl, G. Birkeland). 1K+ Lindesnes fyr, Lindesnes 4.8 (*K. M. Torland, M. L. Pedersen). 1K+ Lista fyr, Farsund 28.8 (*G. Gisholt, J. Langbråten).

ROGALAND: 1K+ Revtangen, Klepp 18.8* (F) (*G. Kristensen mfl.). 1K+ Sandhåland, Karmøy, Revekai, Klepp og Kvasseheim, Hå 18.8 (*A. Austneberg, E. Ween, L. B. Lunde mfl.).

2014 ØSTFOLD: 2 1K+ Mølødden, Vesterøy, Hvaler 17.8 (T. Vang).

VESTFOLD: 2 1K+ Ravn, Larvik 12.8 (H. Heggland).

(Middelhavet. Utenom hekkesesongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). Med seks balearlirer i 2013 plasserer dette året seg hårfint foran det tidligere rekordåret 2005 som hadde fem individer. Flere individer ble sett passere ulike lokaliteter i Vest-Agder og Rogaland løpet av kort tidsrom samme dag, og er regnet som samme individer. I Rogaland falt opptredenen delvis sammen med en rekordopptreden av havlire på sensommeren. Opptredenen i 2014 utmerker seg først og fremst ved å være landets andre og tredje funn av mer enn ett individ på samme lokalitet samme dag. Fuglene i Vestfold passerte på ulike tidspunkt, mens fuglene i Østfold ble sett samtidig. Funnmønsteret begge årene er typisk med tanke på tid og sted. Verken Sverige eller Danmark hadde uvanlig høye forekomster disse årene, men det er verdt å merke seg at det ble sett balearlire på den svenske vestkysten dagen etter Østfold-funnet i 2014 (SOF 2015). Antallet funn av balearlire har økt kraftig de siste årene, og arten har gått

Rørdrum *Botaurus stellaris* Storehølen, Ålgård i Gjesdal (RO) 3. mars 2013 med fiskefangst. Det er tøffe kår for rørdrummer i Norge vinterstid. Denne fuglen ble dessverre funnet død på lokaliteten 19. mars – en ganske typisk skjebne for de rørdrummer som av en eller annen grunn påtreffes hos oss om vinteren. Foto: Ottar Pettersen.

fra å være den sjeldneste av de uvanlige lirene til å bli den hyppigst forekommende. Dette kan synes ekstra overraskende sett i lys av artens negative bestandsutvikling på hekkeplassene i Middelhavet. En markert økning i antall funn er observert også i Storbritannia, særlig i sørvest, utenfor Cornwall. Her har arten alltid vært mer regelmessig enn i Nordsjøen og Skagerrak, men de senere årene har funnmassen økt sterkt. Det er spekulert i om dette skyldes at klimaendringer har tvunget fuglene til å finne nye områder for næringssøk (RSPB 2007).

Rørdrum *Botaurus stellaris* (23/25, 91, 9 og 3)

2013 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Buertjern, Sarpsborg 27.4-4.6 (K. E. Vedahl mfl.). 2K+ ♂ sy. Gjølsjøen, Marker 17.5-1.7* (L) (P. Buertange, M. Pedersen mfl.). 2K+ ♂ sy. Rokkevannet, Halden 26.-28.5 (S. Jensen mfl.).

2014

AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 25.5-7.6* (L) (*K. Eie mfl.).

VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Borrevannet, Horten 4.-6.5 (*F. W. Christoffersen mfl.).

VEST-AGDER: 2K+ Slevdalsvann, Farsund 27.4 (G. Birkeland).

ROGALAND: 2K+ Storehølen, Ålgård, Gjesdal 23.2-19.3* (F) (funnet død siste dato) (*E. M. Jacobsen mfl.). 2K+ Tjøsvollvatnet, Karmøy 24.2-3.3* (F) (funnet død siste dato) (J. K. Ness, F. Steinkjellå mfl.). 2K+ Alvevatnet, Klepp 13.4 (M. Dagsland). 2K+ funnet død Bjårvatnet, Hå 23.4* (F) (*N. Friestad).

OPPLAND: 1K+ funnet død Krabysanden, Østre Toten 21.12* (F) (G. Gaarder).

VEST-AGDER: 2K+ Hallandstjønna, Farsund 7.-8.5* (F) (G. Birkeland, J. Langbråten mfl.).

ROGALAND: 1K+ Eikjetjørna, Tysvær
6.12* (F) (*H. Fisketjøn mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige og videre østover gjennom Asia til Stillehavet). Forekomsten av rørdrum i de to rapportårene var relativt typisk for arten, med syngende individer i sørøst om våren og sommeren, samt en del individer som dukket opp lenger vest (i Rogaland) når kulden meldte seg om vinteren. Individet som ble funnet dødt i Oppland var fylkets første funn av arten. I Vestfold blir arten observert med jevne mellomrom, men funnet fra Borrevannet i mai 2013 var faktisk første observasjon av et syngende individ i fylket siden 1983! Det er også uvanlig at arten blir observert i Vest-Agder om våren to år på rad. Ni funn på ett år (2013) er for øvrig ny bestenotering på et år for arten hos oss.

Dvergrørdrum *Ixobrychus minutus* (2, 4, 0 og 1)

2014 SOGN OG FJORDANE: 1K funnet
død Straumavatnet, Luster 11.11* (F)
(L. Byrkjeland mfl.).

(Vestre Eurasia, Afrika og Australia; overvintrer i Afrika og Sør-Asia). Første funn i Norge siden 2000. De tre siste norske funnene dreier seg alle om ungfugler på høsten fra Sogn og Fjordane i sør til søndre Nordland i nord. Fuglen fra Luster ble funnet hengende død fra et fiskesnøre som hadde hengt seg opp i et luftspenn. Tilsynelatende må fuglen ha fløyet i dette og hengt seg fast, en trist, men samtidig særdeles usannsynlig skjebne. Imidlertid er omstendighetene rundt flere av de andre funnene også spesielle. Førstefunnet, fra Hedmark i 1883, gjelder en fugl som ble skutt, noe som for så vidt ikke var så spesielt på den tiden. Andrefunnet gjelder en fugl som ble funnet kollisjonsskadet i Vestfold i november 1967. Mer spesielt er funnet fra Nordland i september 1994, den fuglen ble plukket opp av en fuglehund. Imidlertid er det nok fuglen fra Vestfold i juni 1993 som tar prisen for mest spesielle funn. Den ble funnet i fin form stående i en hylle inne i et lagerbygg! Om ikke annet viser de mange spesielle funnomstendighetene at arten har en meget kryptisk oppførsel og av den grunn nok er oversett i Norge.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (0, 4, 0 og 1)

2014 SØR-TRØNDELAG: Ad. Moen, Tydal
ca. 2.-12.9* (F) (*E. Klingsheim, E. Sæter
mfl.).

NORDLAND: Ad. Kløkstad, Bodø 24.9-
1.10* (F) (T. E. Kristiansen mfl.).

(Alle verdensdeler. I Europa stort sett rundt Middelhavet og Kaspiahavet). Første funn i Sør-Trøndelag. Bildene fra Tydal og Bodø viser sammenfallende mytemønster i håndsvingfjærene. Gitt artens sjeldenhet i Norge og lett gjenkjennelige utseende, også for «lekfolk» er det all grunn til å tro at det dreier seg om samme individ i begge fylker. Tilsvarende forflytning nordover langs kysten av Midt- og Nord-Norge ble også demonstrert av Norges tredje kuhegre i juni 2009. Arten er nå, med unntak av Troms, påtruffet i alle fylker fra Møre og Romsdal til Finnmark.

Silkehegre *Egretta garzetta* (1, 76/79, 7 og 5)

2013 VESTFOLD: 2K+ Lauve, Klåstad-
kilen og Vikørøya, Larvik 12.-18.5* (F)
(F. Hauge, P. K. Slagsvold mfl.).

TELEMARK: 2K+ Salendammen, Bam-
ble 10.5* (F) (V. Heibo).

VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollvåien, Far-
sund 22.-27.4* (F) (*G. Birkeland mfl.).

ROGALAND: 2K+ Ergavatnet, Klepp
17.-19.5* (F) (*K. Mjølssnes mfl.).

1K+ Dyrnes, Eigersund 4.-5.10* (F)
(*S. Oftedal, R. Børve mfl.).

SØR-TRØNDELAG: 1K+ Strømmen,
Rissa 18.-19.11* (F) (*B. Lein, G. Dybvik,
T. Reinsborg, E. Sæter mfl.).

NORDLAND: Ad. Storeidvatnet og
Halsvågen, Vestvågøy 2.6-7.9* (F)

(*P. Eikås, F. Sortland, J. Stenersen mfl.).

Ad. Frøkenosen, Brønnøy 21.10-2.11*
(F) (R. Saltnes mfl.).

2014 ROGALAND: 1K+ Søylandsvatnet,
Hå 12.8* (F) (S. Lode). 1K+ Vester-
heim, Sandnes 12.8* (F) (*B. T. R. Seim,

*Ø. Slyk mfl.). 2 1K+ Harvalands-
vatnet, Sola 14.8* (F) (*T. Holtskog
mfl.). 1K+ Lodetjødna, Hå 15.-20.8* (F)

(*S. Lode mfl.). 1K+ Orreosen, Klepp
og Harvalandsvatnet, Sola 16.8* (F)

(M. Dagsland mfl.). 1K+ Syre, Karmøy

En kuhegre Bubulcus ibis dukket opp på Moen, Tydal (ST) 2. september 2014 og ble værende der i ti dager. Det som antas å være samme fugl dukket opp senere i september i Nordland. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Silkehegre Egretta garzetta Dyrnes, Eigersund (RO) 5. oktober 2013. Rogaland er det fylket i Norge med flest funn av arten. Foto: Ottar Pettersen.

20.8-8.9* (F) (*O. K. Bjørnstad mfl.).
SØR-TRØNDELAG: 2K+ Gaulosen,
Melhus og Trondheim 6.-7.7* (F)
(*K. J. Woldvik mfl.).

(Europa nord til England, Nord-Afrika, Asia og Australia). Avstanden mellom lokalitetene i Telemark og Vestfold som hadde besøk av silkehegre i mai 2013 er ikke større enn at dette vurderes som trolig samme individ og derfor regnes som ett funn. Observasjonene i 2013 passer for øvrig fint inn i det tidligere funnbildet for arten. Majoriteten av de norske funnene stemmer fra vår og sommer, men funn fra høsten kan se ut til å bli noe mer regelmessig. Novemberfunn er imidlertid sjelden, og det foreligger kun to funn fra en senere dato enn funnet fra Rissa i 2013. Forekomsten i Rogaland i august 2014 er noe uoversiktlig. Alle observasjoner fra Sandnes, Sola og Klepp kommuner antas å dreie seg om to individer/funn, mens observasjonene i Hå antas å være et annet individ. Fuglen fra Karmøy kan også ha vært en av de samme, men telles likevel som et separat funn. Det er for øvrig kun tredje gang at to silkehegrer blir sett sammen i Norge.

Purpurhegre *Ardea purpurea* (5, 3, 1 og 0)
2013 OSLO: 2K+ Huk, Bygdøy, Oslo 30.4
(P. Buertange).

(Europa, Afrika og Asia. I Europa nord til Nederland og Tyskland). Første funn i Oslo og første vårfunn av purpurhegre i Norge. I likhet med forrige funn, fra 2012, dreier det seg om en fugl som trakk forbi en enslig observatør. Fuglen ble fotografert, men bildene alene er ikke bedømt å være tilstrekkelig for å identifisere arten. Imidlertid fyller beskrivelsen inn de manglende karakterene for å utelukke en misfarget gråhegre *A. cinerea*.

Stork *Ciconia ciconia*(17/18 (etter 1920), 100/110, 2 og 2)
2013 HEDMARK: 2K+ Heggvin, Vesterhagen og Rønningstad, Hamar og Løten 17.-21.4* (F) (*J. E. Heggelund mfl.).
NORDLAND: 2K+ Sleneset, Lurøy 23.-24.4* (F) (F. Johansen mfl.).
2014 HEDMARK: 2K+ Myr gård, Ringsaker

6.-7.6* (F) (*J. E. Heggelund mfl.).
VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 26.4* (F) (F. Stige).
AUST-AGDER: 2K+ Fevik og Toraldåsen, Grimstad og Hove, Arendal 26.4 (R. J. Fjærbu mfl.).
VEST-AGDER: 2K+ Rødland og Østre Hauge, Farsund, Kleven og Jåbekk, Mandal og Bersvannet, Søgne 23.-25.4* (F) (*P. Omdal mfl.).

(Eurasia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika). Storker i Norge blir lagt merke til, og som vanlig ble individene som dukket opp i Norge i 2013 og 2014 sett på flere lokaliteter. I april 2014 ble det som antakelig var det samme individet sett i tre fylker på et par dager: først på en rekke lokaliteter i Vest-Agder, så i Aust-Agder og deretter i Vestfold. De fleste av storkene som dukker opp i Norge stammer antakelig fra det svenske reintroduksjonsprogrammet for arten. Individet som ble sett i Nordland i 2013 var det første funnet av stork i fylket siden 1991.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 7/8, 1 og 2)

2013 AUST-AGDER: 1K+ Natvig, Arendal 23.10* (F) (*F. Steffensen, R. Skåland mfl.).
2014 ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 29.6-3.7* (F) (*E. Jacobsen mfl.).
HORDALAND: 2K+ Sandvin, Odda 7.-13.5* (F) (*I. Måge mfl.).

(Hekker i alle verdensdeler. Nærmeste populasjoner finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Første funn i Aust-Agder. Både Rogaland og Hordaland har hatt besøk av arten én gang tidligere, men man må helt tilbake til 1893 for å finne forrige funn i Rogaland, fra det for lengst uttappede Høylandsvatnet i Sandnes. I Hordaland gikk det hele 166 år mellom første- og andrefunnet ettersom en fugl ble skutt «ved Bergen» i 1848 var eneste tidligere observasjon. Med syv funn i Norge i løpet av de siste syv årene er det lov å håpe at det ikke går like lang tid til disse to fylkene får sine tredje funn.

Bronseibisen *Plegadis falcinellus* som dukket opp i Odda i mai 2014 var kun andre funn for Hordaland. Førstefunnet var en fugl skutt «ved Bergen» i 1848! Foto: Frode Falkenberg.

Svartglente *Milvus migrans* (4, 119/120, 17 og –)

2013 ØSTFOLD: 2K+ Tistedal, Halden 16.6 (S. Mørk).

AUST-AGDER: 1K Valle, Tvedestrand 7.9* (F) (S. I. Marcussen).

VEST-AGDER: 2K+ Kviljo og Vanse, Farsund 2.-8.3* (F) (*T. E. Høgsås mfl.). 2K+ Lista fyr, Farsund 8.5* (F) (G. Birkeland). 2K+ Lista fyr, Farsund 17.5 (O. Skimmeland mfl.). 2K div. lok. Lista, Farsund og Lindesnes 30.8-18.9* (F) (*J. E. Røer mfl.). 1K Hellemyra, Farsund 3.10* (F) (*T. B. Vestøl). 1K Stave, Farsund 5.11* (F) (*A. Burgas, J. Langbråten). 1K Haugestranda, Farsund 10.11* (F) (T. B. Vestøl).

ROGALAND: 3K div. lok., Hå, Klepp og Sandnes 12.1-26.2* (F) (F. Dahl,

M. Eggen, E. Ween mfl.). 3K+ Merkeskogene, Utsira, Utsira 13.-14.5* (F) (G. Mobakken). 2K+ Reve, Klepp 29.5* (F) (K. Mjølunes).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Mogstad, Surnadal 7.5* (F) (J. Heggset). 2K Hallset, Gjemnes 7.5* (F) (K. H. Andersen).

SØR-TRØNDELAG: 2K Grande, Ørland 22.8* (F) (*H. Dalby mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Brakstad, Inderøy 5.5* (F) (A. Lorentsen).

NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 10.5* (F) (S. Baines). 2K+ Reipå, Meløy 12.5* (F) (Ø. Birkelund mfl.). 2K+ Husøy, Træna 5.8 (T. Kvalnes).

FINNMARK: 2K+ Vardø og Domen, Vardø 22.-23.5* (F) (H. Dufourny, K. De Rouck mfl.).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia; de fleste europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara). Den sterke trenden for denne rovfuglen fortsetter, og 17 svartglenter på et og samme år i Norge er ny årsrekord. Svartglenta som ble sett flere steder i Vest-Agder i desember 2012 trosset vinterkulden og fartet rundt på sørvestlandet også gjennom vintermånedene i 2013. Dermed er arten nå påtruffet i alle årets måneder her til lands. Tabell 2 oppsummerer svartglentas forekomst i Norge etter førstefunnet i 1963. På grunn av den sterke forekomsten de siste årene ble arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Funnene fra rekordforekomsten i rapportåret var spredt over hele landet fra Lindesnes i sør til Vardø i nord. Men merk at det ikke var noen noteringer fra Vestfold eller Telemark dette året. Raritetmagneten Utsira fikk for første gang besøk av arten, mens Røst huset arten for fjerde gang. En tredjedel av rapportårets svartglenter ble sett i Vest-Agder, for øvrig omtrent samme andel fylket har av

de norske svartglentene som er observert etter tusenårsskiftet. Arten ble notert i ni av årets måneder, med typisk nok en klar topp i første halvdel av mai.

Steppehauk *Circus macrourus* (23, 118, 23 og –)

2013 HEDMARK: 3K+ ♀ Åkersvika, Hamar 25.4* (F) (K. A. Kristiansen mfl.). Ad. ♂ Morsvea, Åmot 4.5* (F) (M. Krågå, P. Krågå).
 OSLO: Ad. ♂ Smestaddammen, Oslo 28.4* (F) (S. Molværsmyr).
 BUSKERUD: 1K Byrkjedalen, Hol 20.9* (V) (S. Kallekleiv mfl.).
 VESTFOLD: 1K Ilene, Tønsberg 13.9* (F) (*R. Fjellidal, E. Gjelsås).
 TELEMAR: Ad. ♂ Børsesjø, Skien 17.4* (F) (J. E. Tangen). Ad. ♂ Hellkås, Sauherad 29.4* (F) (J. Myromslien).
 2K ♂ Stråholmen, Kragerø 1.6* (F)

Tabell 2. Forekomsten av svartglente *Milvus migrans* i Norge fylkesvis fordelt i tre tidsbolker.

Fylke	1963-1979	1980-1999	2000-2013	Totalt
Havområdene utenfor norskekysten S	1	-	2	3
Finmark	2	2	6	10
Troms	-	-	-	-
Nordland	-	-	8	8
Nord-Trøndelag	-	1	6	7
Sør-Trøndelag	-	-	3	3
Møre og Romsdal	-	-	5	5
Sogn og Fjordane	-	-	-	-
Hordaland	-	-	1	1
Rogaland	1	3	9	13
Vest-Agder	1	11	29	41
Aust-Agder	-	1	2	3
Telemark	-	2	7	9
Vestfold	1	12	11	24
Buskerud	-	1	-	1
Oppland	-	-	-	-
Hedmark	-	1	2	3
Oslo/Akershus	1	1	2	4
Østfold	-	2	3	5
Totalt	7	37	96	140

Svartglente Milvus migrans hadde et rekordår i 2013 med 17 individer på et og samme år i Norge. Fra og med 2014 er arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste. Fuglen på bildet er fotografert av Gunnar Gundersen i Verevågen, Lista, Farsund (VA) 6. september 2013, men ble i nesten tre uker registrert på Lista samt på nærliggende Lindesnes.

(B. O. Tveit).

AUST-AGDER: 1K ♀ Løddesøl, Arendal 15.-22.9* (F) (*P. Kristensen, R. J. Fjærbu mfl.).

VEST-AGDER: 3K ♂ Hellemyra, Slevdalsvann og Lista fyr, Farsund 2.-4.5* (F) (*K. Olsen mfl.). 3K ♂ Kviljo & Huseby, Farsund 29.-31.5* (F) (*G. Gundersen, T. Bentsen, T. O. Hansen). 2K ♀ Lista

fyr, Farsund 25.8* (F) (T. O. Hansen). 1K Kviljo og Østhassel, Farsund 13.-14.9* (F) (*T. Sødal, *R. Tømmerstø mfl.).

ROGALAND: 2K Revtingen, Klepp 8.-11.5* (F) (*A. T. Mjøs mfl.). 2K Tunge-nes, Randaberg 17.5 (T. A. Olsen). 2K Merkeskogene, Utsira 17.-18.5* (F) (*T. O. Edland, *W. H. Edland, J. Austevik mfl.). 1K Merkeskogene, Ut-

sira 25.-26.8* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.). 1K Nærland, Salt og Refsnes, Hå 30.8-3.9* (F) (*S. Lode mfl.). 1K Merkeskogene, Utsira 7.-8.9* (F) (*G. Mobakken, *S. Larsen). 1K Merkeskogene, Utsira 15.-16.9* (F) (*E. Røed mfl.).

SOGN OG FJORDANE: 1K Nesje, Bremanger 31.7* (F) (B. O. Tveit).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Toppmyran og Røkkmyra, Smøla 5.-9.5* (F) (E. L. Dahl mfl.). 1K Ranen og Øye, Surnadal 28.8* (F) (*O. R. Einmo, J. M. Garte).

SØR-TRØNDELAGE: 3K ♂ Haugatjønn, Brekken, Røros 12.6* (F) (*T. Haugskott, E. Sæter).

(Steppeområder fra Svartehavet og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer hovedsakelig i Midtøsten, India samt Afrika sør for Sahara). Arten ble tatt ut av NSKF-lista etter at minst 23 funn av steppehauk ble gjort i 2013. Ekspansjonen av artens hekkeområde mot vest har resultert i en stadig økende opptreden i hele Vest-Europa. Av de tilsammen 164 funnene som er gjort av arten i Norge til og med 2013, er den største andelen fra Vest-Agder (ca. 29 %), Rogaland (ca. 21 %) og Vestfold (ca. 9 %). Flest funn er av ungfugler på høsten, og særlig fra månedsskiftet august/september. En stor andel er likevel også vårfunn fra månedsskiftet april/mai. De siste årene har det også vært flere sommerfunn av steppehauk i Norge. Til og med 2013 er steppehauk observert i alle norske fylker med unntak av Oppland.

Funnet fra Nesje i Bremanger allerede 31. juli 2013 skiller seg særlig ut dette året, som det nest tidligste av en ung steppehauk i Norge noensinne. Dette var første funn av steppehauk i Sogn og Fjordane. Individet var i tillegg ringmerket som reirunge så sent som den 25. juni samme år, rett sør for Oulu ved Bottenviken i Finland.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 76, 3 og 2)

2013 ØSTFOLD: Ad. ♀ Heia, Råde 15.5* (F) (*S. Rix, R. Zakariassen mfl.).

BUSKERUD: 2K ♀ Passebekk, Kongsberg 13.5* (F) (F. T. Brandbu).

VEST-AGDER: Ad. ♀ Slevdalsvann, Lista fyr og Hanangervann, Farsund 11.-

12.5* (F) (*E. Edvardsen mfl.).

2014 VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Horten 26.4 (*I. Lundstad, K. Grytnes). 2K ♂ Klåstadkilen, Larvik 30.-31.5* (F) (*K. P. Gade, F. Hauge mfl.).

AUST-AGDER: 2K ♂ Barmen, Risør 1.6 (F. W. Christoffersen).

(Europa nord til Danmark og SØ-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Asia og Afrika sør for Sahara). Artens opptreden i Norge bærer tydelig preg av dette er en sørlig art. Den er kun sett nord for Dovre fem ganger, og alle de øvrige norske funnene er i lavlandsområder fra Østlandet til Rogaland. Alle godkjente funn fra de to rapportårene stemmer godt overens med dette mønsteret. Funnet i Buskerud var fylkets første av arten, mens det i Aust-Agder var det andre i fylket. Sistnevnte regnes for øvrig som trolig det samme som ble sett i Larvik (Vestfold) dagen før.

Storskrikørn *Aquila clanga* (0, 3, 0 og 0)

2013 ØSTFOLD: 6K Trøgstad, Sarpsborg og Halden kommuner 7.-8.8* (SAT).

HEDMARK: 6K Tynset kommune 2.5* (SAT). 6K Tolga, Rendalen, Stor-Elvdal, Ringsaker, Løten, Elverum, Åsnes og Sør-Odal kommuner 4.-7.8* (SAT).

MØRE OG ROMSDAL: 6K Sunndal kommune 1.-2.5* (SAT).

SØR-TRØNDELAGE: 6K Oppdal, Rennebu og Røros kommuner 2.5* (SAT). 6K Selbu og Midtre Gauldal kommuner 4.8* (SAT).

NORD-TRØNDELAGE: 6K Røyrvik kommune 13.-14.5* (SAT). 6K Lierne kommune 9.6* (SAT), 6K Ådalen, Grong 9.6-29.7* (F, SAT) (T. Haugskott, E. Sæter, T. Vang mfl.). 6K Grong, Høylandet, Snåsa, Verdalen og Stjørdal kommuner 30.7-4.8* (SAT).

NORDLAND: 6K Bindal, Alstadhaug, Lurøy, Meløy, Gildeskål, Bodø, Sørfold, Hamarøy og Ballangen kommuner 14.-15.5* (SAT).

TROMS: 6K Ibestad og Bardu kommuner 15.-16.5* (SAT).

2014 NORDLAND: 7K Langvassgrenda, Rana 17.5* (F) (T. Rausandaksel).

En 3K hann steppehawk *Circus macrourus* ved Brekken, Røros (ST) 12. juni 2013 var det andre funnet av arten for fylket. Med 23 individer i 2013 fortsetter den sterke trenden for arten i Norge, og steppehawk er tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Foto: Trond Haugskott.

Storskrikørna *Aquila clanga* med tilnavnet Tønn raster i toppen av en gran mens en gruppe trønderske ornitologer får studert den godt i teleskopet på nesten en kilometers avstand ved Åsmulen, Grong i Nord-Trøndelag 12. juli 2013. Fuglen var utstyrt med en satellittsender, antennen stikker ut til høyre for fuglen. Foto: Halvor Sørhuus.

Øst-Europa, gjennom Russland og Kasakhstan til Mongolia og Kina; overvintrer i sørlige deler av hekkeområdet, lokalt i Nord-Afrika, og fra Midt-østen gjennom India og øst til det sørlige Kina). Alle funn gjelder et returnerende satellittmerket individ. Fuglen var aldri sett i Norge før i 2013, til tross for at satellittsenderen har sendt signaler fra en rekke norske fylker i flere år. I juni og juli 2013 slo den seg imidlertid i ro i Nord-Trøndelag, og man lyktes endelig med å finne fuglen i felt. Det samme individet ble etter alt å dømme sett og fotografert i Nordland i mai 2014, men satellittsenderen hadde på dette tidspunktet sluttet å gi signaler.

Dvergørn *Aquila pennatus* (0, 0, 1 og 0)

2013 OPPLAND: 2K+ Totenvika, Gjøvik
20.5* (F) (B. H. Larsen).

(NV-Afrika og Iberiske halvøy og videre østover til Bajkalsjøen og Mandsjuria; overvintrer Afrika sør for Sahara). Ny art for Norge! Dvergørn har tidligere vært inkludert på listen over arter påtruffet i Norge, men på grunn av de strenge krav som stilles for å godkjenne nye arter for landet har de tidligere, ikke-fotograferte, funnene blitt revurdert og anses ikke lenger å være tilstrekkelig dokumentert (Mjøs 2002). Hele fem ulike dvergørner ble sett i Finland i mai 2013. I tillegg fartet en fugl rundt i nordlige deler av Sverige på våren og forsommeren. Sistnevnte hadde et hakk i vingen og det kan dermed utelukkes at

det dreide seg om samme individ som Opplandsfuglen. At den norske fuglen har ankommet fra øst heller enn sør virker likevel overveiende sannsynlig. Dette var for øvrig første gang på nesten 64 år at Oppland fikk æren av å huse en ny art for landet. Førrige gang det skjedde var i juni 1949 da landets første tyrkerdue *Streptopelia decaocto* ble sett på Fokstumyra. Se Larsen (2014) for mer om dette funnet og tilfældighetene som førte til at fuglen ble dokumentert som landets første dvergørn.

Rødfalk *Falco naumanni* (0, 1, 1 og 0)

2013 VEST-AGDER: Ad. ♂ Kviljo, Farsund
31.5* (F) (B. O. Tveit).

(Middelhavsområdet, SØ-Europa og videre gjennom Sentral-Asia til Kina; overvintrer Ø og S Afrika). Det eneste tidligere norske funnet dreier seg om en 2K hann som ble funnet død på en rekestråler ved Hopendjupet SØ for Svalbard 25. juli 1996. Den enslige observatøren av fuglen på Lista var dermed den første til å se en levende rødfalk her til lands. Også i våre tradisjonelt mer rovfugl-rike naboland er rødfalken en stor sjeldenhet. Danmark har ni funn, Sverige femten og Finland fire til og med 2013. Voksne hanner på våren er relativt enkle å skille fra tårnfalk *F. tinnunculus*, mens hunner og ungfugler er langt mer utfordrende. Det kan derfor ikke utelukkes at arten kan være oversett i Norge (og resten av Nord-Europa).

Norges første dvergørn *Aquila pennatus* ble fotografert av Bjørn Harald Larsen da den fløy over Totenvika, Gjøvik (OP) 20. mai 2013. Tidligere godkjente funn av arten her til lands er revurderte og underkjente siden de ikke lenger betraktes som tilstrekkelig dokumentert.

Bildet over og til høyre: Denne adulte hannen av rødfalk *Falco naumanni* er den første som noensinne er påtruffet på det norske fastlandet. Fuglen ble fotografert av Bjørn Olav Tveit på Kviljo, Farsund (VA) 31. mai 2013. Det foreligger kun ett funn i Norge fra før; en 2K hann som ble funnet død på en rekefølger ved Hopendjupet sørøst for Svalbard i juli 1996.

Aftenfalk *Falco tinnunculus* Nærland, Hå (RO) 23. august 2013. Dette året ble 10 aftenfalker registrert i Norge, noe som er en sterk opptreden her til lands. Foto: Bjørn Mo.

Aftenfalk *Falco vespertinus* (16, 159/161, 10 og 3)

- 2013 ØSTFOLD: Ad. ♂ Brentetangen, Rygge 24.5 (R. Botnermyr, M. Pettersen, S. Rix). AKERSHUS: 2K ♀ Hovimoen, Ullensaker 8.7 (*T. Wernberg, P. S. Ranke). OPPLAND: 2K ♀ Gaukli, Nord-Aurdal 28.5* (F) (T. Øigarden). VESTFOLD: Ad. ♂ Storevar, Stokke 27.5 (T. Axelsen). VEST-AGDER: 2K ♀ Slevdalsvann, Farsund 12.5 (B. Grimsby, G. Grimsby mfl.). 2K+ ♀ Jåbekk, Mandal 19.5 (*K. M. Torland, T. Bentsen). ROGALAND: 1K Nærland, Hå 23.8* (F) (*J. Alsvik mfl.). 1K Varen-merkeskogene, Utsira 10.9* (F) (*B. O. Høyland, *G. Mobakken). HORDALAND: 2K ♀ Kilstraumen, Austrheim 18.5* (F) (J. Opsal). FINNMARK: Ad. ♀ Domen, Vardø 23.5* (F) (H. Dufourny, K. De Rouck mfl.).
- 2014 ROGALAND: 2K ♂ Revehamna, Klepp 21.5* (F) (*T. O. Stakkeland, K. R. Mjølunes mfl.). 2K ♀ Reve, Klepp 28.5* (F) (O. Njå). 2K ♂ Nordbø, Kvitsøy 30.5 (H. Hveding).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). Artens opptreden hos oss varierer ganske mye fra år til år, men i 2013 ble arten sett i en rekke fylker. Funnet i Finnmark var det første i fylket. Alle funn fra de to rapportårene var innenfor den delen av året hvor arten normalt opptrer i Norge (mai-oktober).

Dvergtrappe *Tetrax tetrax* (3, 0, 0 og 3)

- 2014 OPPLAND: 2K+ ♀ Kvitmyrin, Lesja 28.8* (F) (P. Jordhøy). NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Ørin, Verdal 29.-30.9* (F) (*H. Sørhuus mfl.). TROMS: 2K+ ♂ Fossmo, Tromsø ca. 5.6-ca. 15.8* (F) (E. Strøm).

(SV-Europa og fra Svartehavet og østover gjennom sørlige Russland og Kasakhstan; den østlige populasjonen overvintrer fra Tyrkia til Sentral-Asia). Forrige gang det ble observert dvergtrappe i Norge var ved Varangerfjorden i Finn-

mark i oktober 1906! Det gikk dermed hele 108 år mellom det tredje og fjerde funnet. Sett i lys av dette kan det være naturlig å vurdere om observasjonene av hanner i Troms og Nord-Trøndelag kan ha dreid seg om samme individ. Men ettersom avstanden mellom de to lokalitetene er stor, og det beviselig var minst to fugler i landet på ettersommeren (fuglen fra Oppland var en hunn), regnes alle tre observasjonene som separate funn. Dvergtrappe var ny art for både Troms og Nord-Trøndelag, mens Oppland nokså oppsiktsvekkende har tre funn av arten. De første to norske funnene stammer fra Sør-Fron og Nord-Fron i hhv. mai 1888 og november 1900.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 50/52, 1 og 2/3)

- 2013 SØR-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Karlsøya, Bjugn 1.7* (F) (E. Dybvik mfl.).
- 2014 ROGALAND: 2 ad. Orreosen, Klepp 8.7* (F) (*B. Heggland, *H. Heggland). SVALBARD: Ad. ♂ Kapp Kolthoff, Bjørnøya 19.-21.6* (F) (V. F. Fjeldheim mfl.).

(Tundraen i Sibir fra Yamal ved ca. 70° Ø og østover til vestlige Alaska. Overvintrer over et enormt område fra sørlige Nord-Amerika til østlige Afrika). Med kun ett funn fra fastlands-Norge i hvert av disse to årene, må dette kunne betegnes som magre år for en art som har vist en økende trend her til lands. Imidlertid er det første gang to individer blir sett samtidig på samme lokalitet i Sør-Norge. Funnet fra Svalbard er det første fra Bjørnøya. Alle tre funnene føyer seg pent inn i funnmønsteret for arten, som viser en markert konsentrasjon av funn bestående av voksne fugler i juni-juli.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 17, 1 og 0)

- 2013 NORDLAND: 3K+ ♀ Røstlandet, Røst 1.6* (F) (S. Baines).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Kun ett funn i løpet av de to rapportårene er i underkant av forventet forekomst i forhold til de siste ti årene. Førstefunnet av kanadalo i Norge kom så sent som i 2002, men etter den tid har arten blitt påtruffet de fleste år. Dette var for øvrig det åttende funnet fra Røst, uten tvil landets beste lokalitet for arten.

Dvergtrappe *Tetrax tetrax* ble i 2014 påvist i Norge for første gang siden oktober 1906. Ikke nok med det – faktisk skulle tre dvergtrapper bli påvist dette året her til lands. Arten hekker nærmest oss i Tyskland, Polen og Russland, og har grunnet en bestandsnedgang blitt kategorisert som Nær truet på global basis av Verdens naturvernunion (IUCN). Fuglen på bildet er hannen som hadde tilhold to september-dager i 2014 på Ørin, Verdal (NT). Fuglen var det første funnet av arten i fylket. Foto: Halvor Sørhuus.

«**Beringlo**» *Pluvialis fulva/dominica* (0, 11, 0 og 1)
2014 VESTFOLD: Ad. Ravn, Larvik 1.8
(H. Heggland).

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus* (10/14,
27/32, 1 og 1)

2013 ROGALAND: Ad. ♂ Orreosen, Klepp
18.6* (F) (*S. Tveiten, R. Aanonsen
mfl.).

2014 ØSTFOLD: Ad. ♂ Øra, Østfold 30.-
31.5* (F) (M. Pettersen mfl.).

(Nord- og Sør-Amerika, Europa nord til Sør-Sverige, store deler av Asia og Afrika). Med funn i både 2013 og 2014 har arten nå vært årlig siden 2010. Rogaland og Østfold er landets to beste fylker for arten og har til sammen over halvparten av alle de norske funnene.

Styltesnipe *Calidris himantopus* (0, 4, 1 og 0)

2013 NORDLAND: Ad. Ytresand, Flakstad
26.6* (F) (*J. Wilson, J. O. Larsen).

(NØ-Sibir, Alaska og NV-Canada; overvintret i USA, Mexico og Mellom-Amerika). Første funn i Nordland. Fuglen fra Flakstad er sammen med fugler fra Finnmark i 1987 og 1996 det tredje voksne individet som er sett i Nord-Norge i tokers perioden fra 16. til 30. juni. Arten er en stor sjeldenhet i Europa og er selv i Storbritannia ikke sett mer enn 31 ganger til og med 2013.

Gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (0, 5, 1 og 0)

2013 ROGALAND: Ad. Håstranda, Hå 16.-
22.7* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintret i Sør-Amerika). Første sommerfunn i Norge. Fra tidligere er det gjort to vårfunn av voksne fugler i mai samt tre høstfunn av ungfugler i september og oktober. Førrige funn i Norge ble gjort på samme lokalitet og av samme observatør i oktober 2010. Av de resterende norske funnene er hele tre gjort på Røst, mens det siste stammer fra Adventdalsdeltaet på Svalbard.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 48/52, 2 og 1)

2013 ROGALAND: Ad. Kvasseheim, Hå 30.6*
(F) (K. Mjølunes). Ad. Revtingen, Klepp
9.-14.8* (F) (*B. Bærheim mfl.).

2014 FINNMARK: Ad. Kvalnes, Vardø 14.-
21.6* (F) (*K. S. Olsen, *T. A. Olsen
mfl.).

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Tre sommerfunn av voksne fugler som føyer seg fint inn i den øvrige norske funnmassen. Funnet fra 2014 er det syvende fra Varanger, som dermed er landets tredje beste område for arten bak Lista (ni funn) og Jæren (25 funn). Jæren har dermed alene flere funn enn både Sverige (24 funn), Danmark (22 funn) og Finland (7 funn). Bonapartesnipe har vært årlig i Norge siden 2001.

Rustsnipe *Calidris subruficollis* (2, 65/69, 4 og 2)

2013 VEST-AGDER: Ad. ♂ Vågsvollvåien, Far-
sund 5.6* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: Ad. Kvasseheim, Hå 23.7*
(F) (*L. B. Lunde mfl.).

HORDALAND: Ad. Herdla, Askøy 20.-
22.8* (F) (*F. Falkenberg mfl.).

NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 1.6*
(F) (S. Baines).

2014 SØR-TRØNDELAGE: Ad. Gaulosen, Mel-
hus 16.-17.8* (F) (*T. Haugskott mfl.).

NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst
28.9-2.10* (F) (*H. Eggen mfl.).

(NØ-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintret i Sør-Amerika). Fuglen fra Gaulosen i 2014 var første funn i Sør-Trøndelag. Arten er nå påtruffet på Svalbard og langs kysten i alle fylker fra Slettnes i Finnmark til Lista i Vest-Agder, kun med unntak av tradisjonelt vater-fattige Sogn og Fjordane. Øst for Lindesnes er rustsnipa imidlertid en stor sjeldenhet med kun syv funn fordelt på Telemark (4), Akershus (2) og Østfold (1). Rustsnipe har vært årlig i Norge siden 1999 og ¾ av den totale funnmassen stammer fra denne perioden. Forekomsten i de to rapportårene var imidlertid noe lavere enn gjennomsnittet de siste ti årene.

Sandsnipe *Calidris pusilla* (0, 9/10, 3 og 0)

2013 SØR-TRØNDELAG: Ad. Gaulosen, Melhus 14.-18.7* (F) (*E. Sæter mfl.).
FINNMARK: Ad. Slettnes, Gamvik 17.-19.5* (F) (*H. Lejon mfl.). Ad. Torvevatnet, Slettnes, Gamvik 23.-24.5* (F) (*M. Müller, A. Hansen, H. Lejon).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Sør-Amerika). De to fuglene fra Slettnes i mai skiller seg fra hverandre på detaljer i fjærdrakten og er således definitivt forskjellige fugler selv om nærhet både i tid og avstand skulle tyde på det motsatte. Dette var andre og tredje funn i Finnmark etter at en fugl ble sett ved Vadsø i juni 2001. Fuglen fra Gaulosen var imidlertid første funn i Sør-Trøndelag og blir femte norske funn av en voksen fugl på returtrekk. Tre funn på ett år er ny rekord og gir totalt åtte funn av arten i Norge i perioden 2008 til 2013.

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (0, 6, 0 og 1)

2014 NORDLAND: Ad. ♀ Ostjørna, Tjøtta, Alstadhaug 19.5* (F) (*P. Shimmings mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Seks av de syv norske funnene er gjort i perioden 11. mai til 16. juni. Tre av de tidligere funnene var som fuglen fra Tjøtta, flyktige fugler som kun ble sett én dag. Den mest stabile fuglen i Norge var en voksen hunn som ble sett ved Andenes i Nordland fra 13. til 16. juni 1993.

Flekksnipe *Actitis macularius* (1, 6, 0 og 1)

2014 FINNMARK: 1K Luftjok, Tana 1.10* (F) (P. Pihlajamaa).

(Nord-Amerika; overvintrer Mellom- og Sør-Amerika). Første funn i Norge siden 27. juni 2007 da en voksen fugl ble sett i Bindal i Nordland. Selv om seks av de åtte norske funnene er gjort etter tusenårsskiftet er flekksnipe fremdeles, og kanskje noe overraskende, en stor sjeldenhet i Norge. Til sammenlikning har det i gjennomsnitt blitt funnet flere enn seks individer årlig i Storbritannia i perioden 2004 til

Sør-Trøndelags første sandsnipe *Calidris pusilla* (t.h.) ble oppdaget i juli 2013 på Gaulosen, Melhus (ST). Den vesle størrelsen framgår godt der den på bildet har selskap av en sandlo *Charadrius hiaticula*. Foto: Halvor Sørhuus.

2013. Noe av forklaringen til de få funnene her hjemme kan nok være at ungfugler og voksne i vinterdrakt er meget like våre hjemlige og meget tallrike strandsnipe *A. hypoleucos*. Utbredelsen av det hvite vingebåndet, tegningene på tertiarene, beinfarge og generelle proporsjoner avslører imidlertid om det kan være den amerikanske slektningen. Fuglen fra Tana var for øvrig det første funnet av arten i Finnmark.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 17, 2 og 1)

2013 VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollvåien, Farsund 5.-7.6* (F) (*B. Grimsby, G. Gundersen, G. Birkeland mfl.).

TROMS: 2K+ Tisnes, Tromsø 24.5-2.6* (F) (*F. Broms mfl.).

2014 ROGALAND: Ad. Grudavatnet, Klepp 27.-30.5* (F) (*H. Hveding, *T. A. Olsen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige USA til Sør-Amerika). Geografisk er det få overraskelser når det gjelder funnene fra de to rapportårene, alle tre lokalitetene har hatt besøk av arten tidligere. Grudavatnet er med sine fire funn den beste lokaliteten for gulbeinsnipe i Norge. De

totalt 21 norske funnene er nokså jevnt spredt mellom 26. april og 17. august, men med en markert funntopp i midten av mai.

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (0, 30, 0 og 1)

2014 HEDMARK: Ad. Åkersvika, Hamar 20.5* (F) (*L. Kapelrud mfl.).

(Sørøst-Europa og Asia; majoriteten overvintrer i Afrika og India). En ny og forventet art for Hedmark på tross av en vedvarende svak forekomst her til lands. Førrige funn i Norge var en fugl på Lista drøyt tre år tidligere. To tredeler av de norske funnene er gjort på våren i perioden 29. april til 8. juni, hvor fuglen fra Åkersvika i 2014 utgjør mediandatoen. De ti høstfunnene fordeler seg ganske jevnt fra 26. juli til 7. oktober uten noen markert funntopp.

Brakksvale *Glaucolopha pratensis* (0, 5, 0 og 1)

2014 NORDLAND: Ad. Bolga, Meløy 29.-31.5* (F) (*M. Gransjøen, *K. Larsen, S. Birkelund mfl.).

(Sør-Europa, Nord-Afrika og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Første funn i Nordland og samtidig det tidligste vårfunnet i Norge noensinne. Alle de tidligere funnene er fugler som har dukket opp i perioden 1. til 21. juni. Førrige funn i Norge var en fugl som holdt seg ved Slettnes i Finnmark i juni og juli 2006.

Steppebrakksvale *Glaucolopha nordmanni* (2/3, 1, 1 og 0)

2013 ROGALAND: Ad. Orre, Klepp 30.6-19.7* (F) (*A. Brå, *M. Dagsland, T. A. Olsen mfl.).

(Øst-Europa og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Førrige funn av arten i Norge var bare noen få kilometer lenger nord ved Reve og Bore i mai 2002. Fuglen fra 2013 ble først sett 30. juni, var deretter borte i over en uke før den dukket opp på samme sted den 9. juli. Steppebrakksvale er påfallende sjelden i Norge om vi sammenlikner med våre naboland. I Sverige er det 28 funn, i Finland 21 funn og i Storbritannia 37 funn til og med 2013. De to første norske

funnene stammer fra Tjensvoll ved Stavanger i august 1884 og Mølen i Vestfold fra juni 1974.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 15, 1 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2013 SØR-TRØNDELAG: Ad. Uthaug, Ørland 18.-22.12* (F) (G. Bangjord, H. Dahlby, A. Eriksen, H. E. Ring, T. Ring mfl.).

2014 FINNMARK: 2K Berlevåg havn, Berlevåg 21.4-27.6* (F) (*J. Portillo mfl.).

(NØ-Sibir, spredt på Grønland og i Canada). De to funnene som presenteres her er meget typiske for artens opptreden på fastlandet. Fuglen fra Sør-Trøndelag er det tredje vinterfunnet fra Ørland og Uthaug. I Finnmark er rosenmåke påtruffet seks ganger tidligere, alle gangene på vår og forsommer i perioden 6. mai til 28. juni. Det kan også bemerkes at alle syv funnene er gjort i den østlige delen av fylket fra Mehamn og østover. Observasjonene fra Berlevåg i 2014 ble gjort med ujevne mellomrom fra slutten av april til slutten av juni. Det kan ikke utelukkes at flere individer var involvert i forekomsten, men på den annen side er det ikke kontinuerlig feltaktivitet der slik at de tilsynelatende hullene i forekomsten like gjerne kan skyldes mangel på observatører. Alle observasjonene av 2K rosenmåke her dette året antas derfor å dreie seg om samme individ.

Ismåke *Pagophila eburnea* (59/62, 32, 5 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2013 HORDALAND: 1K Eidsvika, Kvinnherad 20.-30.12* (F) (L. B. Sæberg).

SØR-TRØNDELAG: Ad. Hasselvika, Rissa 16.-29.11* (F) (*I. Espelien, G. Bangjord, A. Espelien mfl.). 1K Uthaug, Ørland 8.12* (F) (O. K. Antonsen, H. Dahlby, E. Johansen mfl.). 1K Hommelvik, Malvik 8.12* (F) (*D. O. Bollingmo mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 1K Halmøya, Flotaren og Utvorda 6.-16.12* (F) (O. M. Dahle, S. Ribsskog mfl.).

2014 FINNMARK: 2K Tanamunningen, Reinhaugen og Nesseby, Tana og Nesseby 2.-16.3* (F) (*Ø. Hauge, A. F. Mæland mfl.).

Adult rosenmåke *Rhodostethia rosea* Uthaug, Ørland (ST) 19. desember 2013. Fuglen utgjør faktisk det tredje vinterfunnet for lokaliteten, som framstår som meget spennende etter kraftige nordvestlige vinder senhøstes og vinterstid. Foto: Erik Bangjord.

Ismåke *Pagophila eburnea* Hasselvika, Rissa (ST) 29. november 2013. Denne arktiske arten opptrer som regel på det norske fastlandet etter polare lavtrykk på seinhøsten. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

(Sirkumpolar i høyarktisk sone). Etter en serie polare lavtrykk seinhøsten 2013 ble en rekke ismåker sett uvanlig langt sør i Norge. Det sørligste funnet ble gjort inne i Hardangerfjorden i Hordaland, mens de fire øvrige ble gjort i Trøndelag. Ismåke er sett i Hordaland to ganger tidligere, mens både Trøndelagsfylkene og Finnmark har ganske store andeler av den norske funnmassen. Med tanke på artens utbredelse er det overraskende at ismåke opptrer såpass regelmessig i Midt-Norge.

Kanadahettemåke *Larus philadelphia* (1, 13, 1 og 0)

2013 ROGALAND: Ad. Orreosen og Vik, Klepp 24.-29.7* (F) (*S. Lode mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer langs øst- og vestkysten sør til Mexico). Utenom førstefunnet fra Kurefjorden, Østfold i august 1972 er alle de norske funnene gjort i løpet av de siste 20 årene. Kanadahettemåke er en meget sjelden art i resten av Norden med fem funn i Danmark, fire i Sverige og ingen i Finland. Det vestlige tyngdepunktet for funn av denne arten understrekes enda tydeligere ved at det er gjort hele 211 funn i Storbritannia frem til og med 2013.

Steppemåke *Larus ichthyaetus* (0, 0, 0 og 1)

2014 OSLO: 1K Grønland og Bjørvika, Oslo 20.-23.8* (F) (*S. Molværsmyr mfl.).

(Krim-halvøya, Kaspiahavet og Sentral-Asia; overvintrer Midtøsten, India og øst til Myanmar). Ny art for Norge! Det som etter all sannsynlighet var samme fugl ble sett utenfor kysten av Bohuslän i Sverige den 26. juli. Steppemåka synes å bli mer regelmessig forekommende på kontinentet, for eksempel i Polen og Tyskland. Det var derfor ikke helt uventet at arten skulle dukke opp her til lands. At det skulle bli en ungfugl i juvenildrakt i august var kanskje noe mer uventet. For ikke å snakke om at det skulle bli oppdaget en ny art for landet midt i sentrum av hovedstaden! Fuglen dukket opp nesten samtidig med to juvenile kaspimåker *L. cachinnans*. Disse to artene har en i stor grad sammenfallende hekkeutbredelse og den geografiske og tidsmessige nærheten mellom disse funnene er neppe tilfeldig.

Svarthavsmåke *Larus melanocephalus* (1, 109/111, 16 og -)

2013 OSLO: 1K Valle Hovin, Oslo 4.-9.10* (F) (*J. Sandøy mfl.).

BUSKERUD: 1K Linnestranda og Børreshaugen, Lier 14.9-8.10* (F) (*J. E. Nyhuus, J. T. Fossum mfl.).

VESTFOLD: Ad. Sandebukta, Sande 14.-18.6* (F) (*K. Johannessen mfl.).

VEST-AGDER: 1K Kjerkevågen, Lindesnes 10.-13.8* (F) (*K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 2K Revtangen, Klepp 19.5 (M. Eggen). 2K Salte, Høyland og Søylandsvatnet, Hå 20.-21.5* (F) (*M. Dagsland mfl.). 2K Stavnheim, Hå 22.6* (F) (E. S. Nilsen). Ad. Orreosen, Klepp 5.8* (F) (*M. Dagsland, K. Mjøsnes mfl.). 1K Bøvågen og Stavasanden, Karmøy 27.8-5.9* (F) (*E. Wiik mfl.).

1K Brunnavika, Sola 4.-5.9* (F) (*B. Mo mfl.). 1K Nærlandsstranda, Hå 22.9* (F) (*M. Dagsland). 1K Regestranda, Sola 25.9* (F) (*B. Mo mfl.). 1K Salte, Hå 5.10* (F) (A. T. Mjøs).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. Svanvika, Eide 8.7* (F) (*E. Sørensen, F. Grønningsæter mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. Solhusøra, Fannrem, Orkdal 30.5* (F) (*H. M. Høyby mfl.).

NORD-TRØNDELAG: Ad. Rørvik, Vikna 27.4 (M. Pollard).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svarthavet). Det kan ikke utelukkes at det er noen gjengangere blant høstobservasjonene fra Jæren, alle disse regnes imidlertid kun som mulig samme, dvs. fire funn. Med totalt 55 funn står Rogaland for over 43 % av de norske funnene, majoriteten av disse er gjort på Jæren. Totalt 16 funn i 2013 betyr at det for tredje år på rad ble gjort ny bestenotering for arten. Svarthavsmåka har vært årlig i Norge siden 1995 og er påtruffet i alle fylker utenom Sogn og Fjordane, Aust-Agder og Hedmark. På grunn av den sterkt økende forekomsten er arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 18, 1 og 2)

2013 VEST-AGDER: 2K Brennevinsmyra, Man-

Kanadahettemåke *Larus philadelphia* Vik, Klepp (RO) 27. juli 2013. Det er nå 15 funn av denne nordamerikanske måkearten i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Et etterlengtet førstefunn! Denne 1K steppemåken *Larus ichthyaetus* tilbrakte noen dager i slutten av august 2014 i vår hovedstad Oslo. Foto: Odd Rygh.

dal 25.-27.7* (F) (*I. Flesjå, *K. M. Torland, T. Bentsen mfl.).

- 2014 ØSTFOLD: 2K Fredrikstad sentrum, Fredrikstad 25.-28.2* (F) (*A. Larsen mfl.).
VEST-AGDER: 2K Gismerøya, Mandal 16.2* (F) (*K. M. Torland mfl.).
ROGALAND: 2K Egersund havn, Eigersund 16.2* (F) (*S. Lode mfl.).
2K Sirevåg havn, Hå 24.2-9.3* (F) (*M. Dagsland mfl.).

(Svartehavet til Det kaspiske hav og flekkvis lenger nord i Russland; overvintre fra Den persiske gulf til Vest-Europa). En god del kaspimåker går nok under radaren hos norske fuglekikkere, men en økende interesse for problematikken rundt de store måkene har resultert i noen flere observasjoner av arten hos oss. Arten er foreløpig kun påtruffet med sikkerhet i landets sørlige halvdel, langs kysten fra Østfold til Rogaland.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Individer som viste karakterene til formen *kumlieni* (0, 26, 1 og 0)

- 2013 ROGALAND: Ad. Tuevågen, Utsira 9.-17.2* (F) (*S. Larsen mfl.).

(Arktisk Canada; overvintre i Nord-Amerika). Dette betraktes som en overgangsform mellom grønlandsmåke og eskimomåke, og er en høyst uvanlig gjest i det meste av Europa, inkludert Norge. På starten av året 2012 ble et eksepsjonelt høyt antall grønlandsmåker observert langs norskekysten, og blant disse ble også flere individer som viste karakterer til formen *kumlieni* observert. Flere av disse er imidlertid ikke beskrevet for NSKF. Inkludert fuglen på Utsira i 2013 er det dermed kun 27 godkjente funn av denne formen hos oss.

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 28/31 (etter 2003), 3 og 1)

- 2013 ØSTFOLD: Ad. Kurefjorden, Rygge 3.7 (*O. Rygh, S. Engebretsen).
VESTFOLD: Ad. Ilene, Tønsberg 21.7* (F) (*T. Axelsen mfl.). 1K Ravn, Larvik 18.8 (H. Heggland).
2014 VEST-AGDER: Ad. Kviljodden, Farsund 28.6* (F) (G. Gundersen).

(Store deler av Europa og østover til Himalaya. Europeiske fugler overvintre langs vestkysten av Afrika, særlig ved Guineabukta). Rogaland topper dvergternestatistikken i Norge, med vel halvparten av den norske funnmassen av arten etter at denne ble NSKF-art i 2004. I Østfold, hvor arten hekket sist på 1990-tallet, har dvergterna vært nærmest oppsiktsvekkende sjelden i den samme perioden, med kun tre funn i perioden 2004-2014.

Sandterne *Gelochelidon nilotica* (4/7, 7, 2 og 0)

- 2013 VEST-AGDER: Ad. Kviljodden, Farsund 28.5* (F) (G. Gundersen).
ROGALAND: Ad. Brunnavika, Sola 13.-14.7* (F) (*B. Mo mfl.).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, nærmeste (marginale) hekkebestand i Danmark; europeiske fugler overvintre i Afrika). De to funnene i 2013 etterfulgte rekordåret 2012 da tre fugler ble sett. Med disse fem funnene økte den totale forekomsten med over 60 % på bare to år. Mai og juli har hhv. fire og fem funn av sandterne og står dermed for majoriteten av de norske funnene.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (–, 25/27 (etter 2003), 4 og 6/7)

- 2013 ØSTFOLD: Ad. Øra, Fredrikstad 26.-27.7* (F) (*E. Harstad mfl.).
VESTFOLD: Ad. Gjønnsvannet, Larvik 19.5* (F) (F. Omland). Ad. Klåstadkilen, Larvik 25.7* (F) (K. A. Monrad).
VEST-AGDER: Ad. Nordhasselvik og Lista fyr, Farsund 13.7* (F) (*T. A. Olsen).
ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 14.7* (F) (*K. Johannessen mfl.).
2014 ØSTFOLD: Ad. Ystehedekilen, Halden 21.5* (F) (S. Mørk). Ad. Øra, Fredrikstad 20.7* (F) (M. Pettersen, K. E. Vedahl).
AKERSHUS: 2 ad. Svillet, Fet 18.5 (*J. O. Nybo mfl.). Ad. Årnestangen, Rælingen 27.-28.7* (F) (E. F. Roualet mfl.).
VESTFOLD: Ad. Ramsum, Stokke 16.6 (F. W. Christoffersen).
TELEMARK: Ad. Langesundstangen, Bamble 1.7 (V. Heibo).

(Vid, men lokal utbredelse i Europa og Asia, nærmeste hekkebestand finnes rundt Østersjøen. Europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Vest- og Sentral-Afrika.). De aller fleste rovterne i Norge dukker opp langs kysten fra Østfold til Rogaland, og kun fire ganger er arten påtruffet med sikkerhet lenger nordover langs norskekysten. Alle funn i 2013 og 2014 er dermed godt innenfor normalen. Dette gjelder også med tanke på datointervall: de aller fleste rovterner i Norge blir sett mellom mai og starten av august, med en topp i forekomsten i slutten av juli.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (2, 57/64, 2 og 2/3)

- 2013 FINNMARK: Ad. Slettnes, Gamvik 17.5* (F) (H. Lejon). Ad. Svartnes, Vardø 24.5* (F) (*H. Lejon mfl.).
- 2014 ROGALAND: 2 ad. Orrevatnet, Klepp 11.-12.5* (F) (*K. Mjølvsnes mfl.).
- FINNMARK: Ad. Keila, Hjelmsøya, Måsøy 5.-8.7* (F) (K. Laustsen, K. Nilsen, G. Systad).

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Tre funn fra Finnmark er oppsiktsvekkende, fra tidligere finnes kun to funn fra vårt nordligste fylke, hhv. fra mai 1982 og juni 1986. De to funnene fra 2013 kan i teorien dreie seg om samme individ, men regnes som to ulike funn. Rogaland er derimot landets beste fylke for arten med totalt 16 funn, hvorav 13 er gjort i tilknytning til våtmarkene på Jæren.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 12, 1 og 2)

Individer som viste karakterene til underarten *meena* (1, 4, 1 og 2)

- 2013 VEST-AGDER: 1K Nordhassel, Farsund 7.12* (F) (*G. Birkeland mfl.).
- 2014 ØSTFOLD: 1K Alshus, Kråkerøy, Fredrikstad 16.-20.10* (F) (*L. Olsen, A. Olsen, P.-A. Johansen mfl.).
- NORDLAND: 1K Ramberg, Flakstad 27.-30.10* (F) (*B. Knutsen, H. Eggen, J. Stenersen mfl.).

(Sørlige Asia fra Ural til Japan; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Over to tredjedeler av de norske

Tredje funn av mongolturteldue *Streptopelia orientalis* i Vest-Agder: En ungfugl (1K) av underarten *meena* på Nordhassel, Farsund 7. desember 2013. Foto: Gunnar Gundersen.

mongolturtelduene er påvist etter 2003 og de siste ti årene har arten bare uteblitt i 2009 og 2011. Alle de norske funnene er fra senhøsten og vintermånedene, og det er god geografisk spredning på funnmassen. Det beste fylket er Nordland med fire funn, tett etterfulgt av Nord-Trøndelag og Vest-Agder med tre hver. Funnet fra Østfold i 2014 var det første fra Østlandsområdet. Underartsbestemming av mongolturteldue kan være krevende, og komiteen planlegger å se på den norske funnmassen på ny for om mulig å få underartsbestemt flest mulig av de norske mongolturtelduene.

Tårnugle *Tyto alba* (12, 10, 1 og 0)

Individer som viste karakterene til underarten *guttata* (10, 1, 1 og 0)

- 2013 ROGALAND: 1K+ ♀ Hauge i Dalane, Sokndal 26.12* (F) (E. Omdal).

(Spredt i store deler av verden. Underarten *guttata* er standfugl i Øst-Europa). Som flere av de tidligere norske funnene ble dette individet funnet skadet og tatt i pleie. Dessverre døde fuglen en ukes tid senere. Kun noen ytterst få ganger har tårnugle blitt observert under «normale» omstendigheter på fastlandet. Hvor mange fugler som faktisk besøker Norge er vanskelig

å si noe om, men arten blir utvilsomt oversett på grunn av dens nattlige leveste.

Dverghornugle *Otus scops* (1, 1, 1 og 0)

2013 TROMS: 1K Fagereng, Tromsø 23.10* (F) (K. O. Jacobsen mfl.).

(Vest-Afrika, Sør-Europa øst til Sentral-Asia; overvintrer Middelhavsområdet og sør for Sahara). Første funn i Troms og det desidert nordligste av de tre norske funnene. De to tidligere funnene dreier seg om et individ om bord på et fiskefartøy i Nordsjøen ca. 15 sjømil sørvest for Sirevåg i Rogaland 6. juni 1954 og en fugl sett ved Ula i Vestfold 21. mai 2002. Fuglen fra Tromsø i 2013 ble funnet forkommen ved en byggeplass. Her ble den reddet fra nærgående kråker og tatt i pleie. Fra våre nærmeste naboland er det gjort fem funn i Danmark og 11 i Sverige. I Storbritannia er arten påtruffet 82 ganger frem til og med 2013. Av disse ble hele 44 funnet før 1950.

Gråseiler *Apus pallidus* (0, 5, 1 og 2)

2013 TELEMAR: 1K+ Nesodden, Sauherad 27.10* (F,V) (*J. Myromslien, E. Landsverk mfl.).

2014 ROGALAND: 1K Kvassheim og Madland havn, Hå 16.10* (F) (*L. B. Lunde mfl.). 1K Pedlestemmen, Utsira 3.11* (F) (*A. Klovning mfl.).

(Middelhavsområdet, Nord-Afrika og Midtøsten; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Fuglen fra Sauherad i 2013 utgjør første funn i Telemark og samtidig det første norske innlandsfunnet. Etter revurderingen publisert i forrige NSKF-rapport gjenstår to funn fra juni samt seks høstfunn i tre-ukers perioden fra 16. oktober til 5. november. I Danmark er det gjort åtte funn til og med 2014, hvorav alle de syv daterte er fra høsten. Sverige har 15 funn til og med 2013, hvorav 11 fra høsten. Hvorvidt gråseileren forekommer mest regelmessig i Nord-Europa på senhøsten, eller om dette er et resultat av at «ensfargede» seilere får mer oppmerksomhet etter at flertallet av tårnseilere *A. apus* har forlatt landet er et åpent spørsmål. Voksne gråseilere på våren og sommeren bør likevel være enklere å skille

fra tårnseiler enn det som er tilfelle på høsten. Ikke bare kan unge tårnseilere oppvise mange av de samme draktkarakterene, men vær- og lysforholdene er ofte også mer utfordrende. De viktigste kjennetegnene for å skille mellom ungfugler av de to artene finnes i tegningene på hodet og de undre vingedekkerne.

Alpeseiler *Apus melba* (2, 13, 0 og 1)

2014 ROGALAND: 1K+ Nærland, Hå 8.11* (F) (*G. Kristensen, *E. Ween, M. Dagsland).

(Middelhavsområdet og østover til Himalaya; overvintrer i Afrika og India). Første funn i Norge siden 2005 da en fugl holdt seg ved Øra, Fredrikstad i perioden fra 4. til 12. november. Dette var femte funn i Rogaland som dermed har et funn mer enn Vestfold som er nest beste fylke. De totalt 16 norske funnene fordeler seg med syv fra våren i perioden 26. april til 18. juni og ni fra høsten i perioden 30. august til 12. november. Alpeseiler ses betraktelig sjeldnere i Norge enn i nabolandene Sverige og Danmark hvor det er gjort hhv. 38 og 33 funn til og med 2013.

Bieter *Merops apiaster* (7, 104/164, 1/2 og 6/8)

2013 VEST-AGDER: 2 ad. Lista fyr, Farsund 17.-20.5* (F) (I. Berggren mfl.).

2014 TELEMAR: 2K+ Jomfruland, Kragerø 18.5 (*Ø. W. Johannessen mfl.). 2 2K+ Stråholmen, Kragerø 23.5* (F) (B. O. Tveit).

VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 29.5* (F) (*J. M. Abrahamsen, *G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 2K+ Oгна, Hå 4.6 (G. Pirie).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Drag, Vikna 25.-27.5* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

HAVOMRÅDENE SØR: 2 2K+ Ula, Nordsjøen 25.5* (F) (A. Kjosås).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika). Kun ett godkjent funn (til gjengjeld av to individer) i 2013 er godt under normalen for bieter i Norge det siste tiåret. Vi må helt tilbake til 1995 for å finne et år uten bieter i hos oss, men også i 2006 ble det bare

Denne dverghornugla *Otus scops* ble nesten avlivet av kråker og skjærer i Tromsø (TR) 23. oktober 2013, men ble berget av noen snekkere som tok kontakt med Tromsø Museum. Fuglen fikk hard medfart, men ble tatt i pleie. Den ble sendt med SAS til Alicante i Spania 2. desember 2013. Mottaker var Mario León Ortega som jobber med rovfugler og ugler i Murcia. Siden klørne var mye slitt etter over en måned i fangenskap, besluttet de at de skulle ha den i et Recovery Center utenfor Murcia i 2-3 uker. Det ble planlagt å slippe den noen dager før jul, men utrolig nok hadde den klart å rømme den 18. desember (2-3 dager før planlagt slipp). Fuglen var imidlertid i god form på dette tidspunktet, og området den rømte til var et egnet habitat for arten. Foto: Karl-Otto Jacobsen.

gjort ett enkelt funn. Funnet i Nord-Trøndelag i 2014 var det første etter førstefunnet i 2001. Det er også spesielt at arten dukker opp på en plattform i Nordsjøen, noe som bare har skjedd en gang tidligere før funnet på Ula i 2014.

Ubestemt bieter *Merops* sp.

2014 ROGALAND: 2K+ Heskestad, Lund 9.7 (G. Skjærpe mfl.).

Blåråke *Coracias garrulus* (34/40, 12, 0 og 1)

2014 HORDALAND: Ad. Forland, Sund 11.7* (V) (R. Hansen).

(Sør- og Øst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Første funn i Hordaland og første funn i Norge siden 2009. Høstfunn fra fremfor alt september, har stått for majoriteten av de norske funnene de siste 30 årene. Sist gang arten ble påtruffet midtsommers var i 1983.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (10/11, 118/123, 8 og 7)

2013 TELEMARK: 2K+ Øytangen, Jomfruland 27.4* (F) (H. I. Nicolaysen).

VEST-AGDER: 2K+ Kjerkevågen, Lindesnes 6.5* (F) (*M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.). 2K+ Kvavik, Lyngdal 11.-12.5* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ Syre, Karmøy 2.-5.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 2K+ Ferkingstad, Karmøy 21.-24.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 2K+ Kutrejordene-Pedlestemmen, Utsira 5.-8.6* (F) (*G. Mobakken mfl.). 1K+ Taravika, Karmøy 20.9-1.10* (F) (*J. Grønsberg, F. Steinkjellå mfl.).

HORDALAND: 2K+ Lyngøy, Øygarden 18.5* (F) (*B. Skjold, J. Bell).

2014 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 25.5* (F) (E. Edvardsen).

VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 25.4* (F) (*R. J. Fjærbu mfl.). 1K+ Steinodden, Farsund 6.11 (*G. Gundersen, M. Berntsen).

ROGALAND: 2K+ Taravika, Karmøy

5.6* (F) (J. Grønsberg). 1K+ Søreivågen, Utsira 13.10 (G. Mobakken).

MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 5.-9.10* (F) (*E. Sørensen mfl.).
NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 23.9 (G. Gundersen, T. A. Olsen).

(Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Alle fylkene hvor arten ble påvist i de to rapportårene har tidligere funn av arten. Individet på Røst i 2014 var kun det fjerde i Nordland (og det tredje på Røst), og bare det syvende nord for Trøndelagsfylkene. Samtlige observasjoner av arten disse to årene var innenfor den normale perioden for arten. Den norske funnmassen viser to klare toppler i forekomsten i hhv. mai og i september/oktober.

Flekkdverglerke *Calandrella rufescens* (0, 1, 1 og 0)

2013 FINNMARK: 2K+ Hornøya, Vardø 30.5* (F) (*A. F. Mæland mfl.).

(Nord-Afrika og Spania, via Midtøsten og Sentral-Asia til NØ-Kina). Det eneste tidligere norske funnet stammer fra Mølen i Vestfold fra 7. til 23. november 1987. På verdensbasis anerkjennes ca. 16 underarter av flekkdverglerke. Flere av de østlige underartene er imidlertid foreslått å bli skilt ut som en egen art. Ingen av de to norske funnene har foreløpig blitt bestemt til underart. Arten er meget sjelden i Nord-Europa med fire funn fra både Sverige og Finland, mens Danmark foreløpig står uten funn. I Storbritannia er arten kun påtruffet en eneste gang, i 1992.

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 67/68, 7/8 og 12/13)

2013 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 27.4* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ Håtangen, Hå 12.5 (S. Lode). 2K+ Frøylandsvatnet, Klepp 12.5 (S. Aske).

FINNMARK: 2K+ Gamvik, Gamvik 17.-18.5* (F) (R. E. Wrånes).

2014 ROGALAND: 2K+ Horpestadvatnet, Klepp 26.4 (O. E. Svendsen). 2K+ Bore, Klepp 26.4* (F) (B. Bærheim).

Det eneste funnet av bieter *Merops apiaster* i Norge i 2013 var disse to individene som ble oppdaget ved Lista fyr, Farsund (VA) 17. mai 2013. Foto: Gunnar Gundersen.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* Taravika, Karmøy (RO) 23. september 2013. Denne fuglen var det eneste høstfunnet av arten i Norge dette året. Foto: Frank Steinkjellå.

FINNMARK: 2K+ Slettnes, Gamvik
20.5 (*M. Waern, E. Friberg).

Individer som viste karakterene til underarten
rufula (0, 15, 4 og 9)

2013 VEST-AGDER: 2K+ Nesheim, Farsund
9.5 (*T. A. Olsen). 2K+ Jøllestø, Far-
sund 10.5* (F) (J. E. Nygård).

ROGALAND: 1K Vormedal, Karmøy
31.10-1.11* (F) (*J. Amundsen, J. K. Ness
mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2 2K+
Skottheimsvika, Fræna 9.-11.5* (F)
(*F. Grønningsæter mfl.).

2014 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund
1.5* (F) (*T. B. Vestøl mfl.). 2K Lebeltet,
Lista fyr, Farsund 2.5* (F) (B. Grimsby).
2K+ Nesheimvann, Farsund 10.5
(*J. Langbråten mfl.). 2K+ Lista fyr
16.5* (F) (*E. Grønningsæter mfl.).

ROGALAND: 2K+ Horpestadvatnet og
Ergavatnet, Klepp 23.4* (F) (*H. Hveding
mfl.).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ Refvika,
Vågsøy 13.6* (F) (S. Sætre).

SØR-TRØNDELAG: 2 2K+ Litlvatnet,
Agdenes 5.5 (*R. Espen, *M. Martinsen
mfl.).

NORDLAND: 2K+ Storeidvatnet, Vest-
vågøy 23.-26.5* (F) (*M. Eggen mfl.).

FINNMARK: 2K+ Straumsnesvatnet,
Båtsfjord 12.6* (F) (T. Eggenhuizen
mfl.).

Individer som viste karakterene til underartene
daurica/japonica (1, 2, 0 og 1)

2014 NORDLAND: 2K+ Storeidvatnet, Vest-
vågøy 22.-26.5* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Rundt Middelhavet og øst til Kasakhstan og
Kashmir (*rufula*), Sentral-Asia nord for Hima-
laya (*daurica*), Øst-Asia (*japonica*), samt Sør-Asia
og Sentral-Afrika (flere underarter); overvintrer
hovedsakelig i Afrika, på det indiske subkon-
tinent og i Sørøst-Asia). Med hele 12 funn av
13 individer ble 2014 det hittil beste året for
amursvale i Norge. De fleste av de tidligere
funnene av arten er fra Sør-Norge, men det er
også flere spredte funn nord til Finnmark. Det er
likevel spesielt med hele tre funn i vårt nordlig-
ste fylke i de to rapportårene. Sogn og Fjordane

hadde kun ett tidligere funn. Funnet fra Karmøy
i 2013 er det hittil seineste av arten i Norge.
Videre bør det nevnes at det på tre lokaliteter
ble observert to individer samtidig, noe som tid-
ligere kun har skjedd én gang i Norge. Det mest
spesielle funnet fra perioden er nok fra Storeid-
vatnet i Nordland, der to amursvaler ble sett i
mai 2014. Det ene av disse viste seg å tilhøre en
av de to asiatiske underartene *daurica/japonica*,
som kun er påtruffet tre ganger tidligere i Norge!

Markpiplerke *Anthus campestris* (4, 39, 1 og 1)

2013 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø
4.-5.6* (F) (*O. Nordsteien mfl.).

2014 ROGALAND: 2K+ Utsirafyr-merkeskogene,
Utsira 20.-23.5* (F) (*G. Mobakken mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige og
videre østover gjennom Sentral-Asia til Mon-
golia; overvintrer i Sahelsonen i Afrika, på Den
arabiske halvøy og videre til Pakistan og India).
Markpiplerka har blitt tiltagende sjelden i Norge
i nyere tid. I løpet av det første tiåret etter år-
tusenskiftet ble bare et titalls markpiplerker fun-
net her til lands. Flere funn ble gjort både på
1970- og 80-tallet, på tross av mange færre og
dårligere utstyrte feltornitologer på den tida.
Arten har blitt registrert årlig med til sammen
seks individer fra 2011 til 2014, og de to fun-
nene fra 2013 og 2014, i mai-juni, er relativt
typiske for vårfunnene i Norge, som utgjør rundt
halvparten av den totale funnmassen. En for-
holdsvis stor andel av den norske funnmassen er
fra Sør-Østlandet (44 %), med Jomfruland som
den enkeltlokaliteten i Norge med flest funn av
arten (20 % av funnmassen).

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (5, 123/133,
20/22 og –)

2013 VESTFOLD: 1K+ Moutmarka, Tjøme
2.11 (A. Hangård).

ROGALAND: 1K+ Klovning, Utsira
25.9* (F) (*G. S. Andersen mfl.). 1K+
Skjeldehagen, Utsira 28.9* (F) (*E. Ween,
M. Dagsland mfl.). 1K+ rm. Her-
berg, Utsira 28.9* (F) (*S. Larsen mfl.).
1K+ Merkeskogen, Utsira 29.9-3.10
(J. Austevik, A. Grimsby, E. Ween mfl.).
1K+ Herberg, Utsira 6.10 (A. Grimsby,

Norges andre funn av flekkdverglerke *Calandrella rufescens* ble gjort på Hornøya, Vardø (FI) 30. mai 2013. Det første funnet av arten er fra Mølen, Larvik (VF) 7.-23. november 1987. Begge bilder: Anders Faugstad Mæland.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Røstlandet, Røst (NO) 27. september 2013. Med 20 funn av 22 individer fortsetter den sterke forekomsten av arten de siste årene i Norge. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

B. Mo mfl.). 1K+ Sveihøien, Utsira 7.10 (E. Ween). 1K+ Austre plantning, Utsira 21.10 (G. Mobakken).

SOGN OG FJORDANE: 2 1K+ Værlandet, Askvoll 30.9-1.10* (F) (*T. Holtskog, J. Myromslien).

SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Titran, Frøya 21.-24.9* (F) (*M. Myklebust, E. Sæter, Ø. Aas). 2 1K+ Sula, Frøya 12.10* (F) (M. Klann, B. O. Tveit).

NORD-TRØNDELAGE: 1K+ rm. Heimøya, Sklinna, Leka 24.-27.9* (F) (*R. T. Kroglund, *I. Buran mfl.). 1K+ rm. Heimøya, Sklinna 25.9 (T. Reinsborg mfl.).

NORDLAND: 1K+ Sanna, Træna 24.9* (F) (*V. K. Steinvik, *A. Sørhuus mfl.). 1K rm. Røstlandet, Røst 24.-29.9* (F) (*K. M. Torland mfl.). 1K+ Sørland, Værøy 26.9* (F) (*K. Mjølvsnes mfl.). 1K+ Nesset, Røstlandet, Røst 27.9* (F) (*H. Eggen mfl.).

FINNMARK: 1K+ Sunddammen, Vardø 14.9 (B. O. Tveit). 1K+ Sørvær, Hasvik 23.9* (F) (H. Lejon). 1K+ Slettnes, Gamvik 4.-7.10* (F) (H. Lejon).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sør-Asia). Med 20 funn av 22 individer, fortsetter den svært sterke opptredenen fra de siste årene. Funnmønsteret er ganske typisk med tanke på tidspunkt og lokaliteter, men funnet fra Vestfold skiller seg ut og representerer kun det fjerde funnet på Østlandet og det andre i Vestfold, også det første fra november. Funn så langt nord som Finnmark er også uvanlig, og funnet fra 2013 er kun det tredje i vårt nordligste fylke. Også i Sverige var 2013 et godt år for arten. Med 6 individer var dette det neste beste året noensinne der.

Etter en klar økning i funnmassen av sibirpiplerke i Norge de siste årene ble arten tatt ut av listen av arter som skal beskrives for NSKF fra og med 2014. Sibirpiplerke ble for første gang observert i Norge på Utsira 8. oktober 1937. Dette var også første gang arten ble observert i Europa. Det neste funnet kom så seint som i 1971, og etter dette ble den stadig hyppigere sett. Siden 1996 er sibirpiplerke sett årlig i Norge, med flest funn på ett år i 2011 (25 funn av 32 ind.; 24

funn av 25 ind. i 2012). Av totalt 148 funn av sibirpiplerke i Norge til og med 2013 stammer brorparten fra Rogaland (ca. 50 % av alle funn) og Nordland (20 %). Nesten alle funn er kystfunn, og de fleste er gjort langs kysten mellom Finnmark og Jæren i Rogaland. Aust-Agder, Oslo og Akershus, Buskerud og Oppland manglet funn av arten per 2013. Med ett eneste unntak er alle norske funn av arten høstfunn fra starten av september til siste halvdel av november. Unntaket stammer fra Viga i Giske kommune i Møre og Romsdal 13. juni 1971.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 32, 2 og 2)

2013 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 26.-27.9* (F) (*J. R. Gustad, F. Grønningsæter, T. H. Hansen mfl.).

NORDLAND: 1K+ rm. Husøy, Træna 23.-24.9* (F) (*A. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.).

2014 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ rm. Titran, Frøya 22.9* (F) (*M. Myklebust mfl.). 1K+ Sula, Frøya 25.10* (F) (*B. O. Tveit, M. Klann).

(Nordlige Russland fra Pechora-elven og østover i et smalt belte på grensen mellom tundra og taiga. Overvintrer på Filippinene, Borneo og Sulawesi). Både Ona, Husøy og Titran har funn av tundrapiplerke fra tidligere år, mens fuglen fra Sula i 2014 var første funn fra denne øya. Dette var samtidig det seineste høstfunnet med ganske god margin. Fra tidligere var en fugl som holdt seg på Utsira frem til 13. oktober 2002 det seineste funnet. Samtlige 36 norske funn stammer fra høsten i perioden fra 7. september til 25. oktober, og er gjort langs kysten fra Kvaløya i Troms til Lista i Vest-Agder. Nordland har med sine 20 funn over halvparten av den norske funnmassen.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 64/65, 5/6 og 5)

2013 VESTFOLD: 2 2K+ Nevlungstranda, Larvik 6.1-9.3 (1 ind. etter 10.2) * (F) (*H. Heggland mfl.).

TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Kragerø 10.11* (F) (V. Kristiansen).

AUST-AGDER: 1K+ Bjellandstrand,

Identifikasjon av sibirpiplerke

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Titran, Frøya (ST) 21. september 2013. Arten går ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med år 2014. Foto: Magne Myklebust.

Sibirpiplerka *Anthus hodgsoni* ligner for den uerfarne på alle de andre piplerkene, men ved litt nærmere studier er det kun trepiplerka som byr på en større utfordring når det kommer til sikker identifikasjon. Denne har en ganske lik fluktlyd som til en viss grad overlapper med sibirpiplerkas. Den har også, som sibirpiplerka, en ganske tydelig gulfarge i strupen og brystet, i kontrast mot den hvite undersiden, samt en kraftig svart streking i brystet som minner om sibirpiplerkas tegninger. Den kan også ha ganske tydelige ansikts-tegninger, i likhet med sibirpiplerka. Det er likevel som regel flere karakterer som kan brukes for å skille de to artene: Sibirpiplerkas kraftige streking i brystet fortsetter nedover langs

flankene – hos trepiplerka går denne strekinga som regel over i en mer forsiktig, tynn streking langs flankene. Sibirpiplerka har likevel som regel enda tydeligere hodetegninger, med en kraftig, lysegul overøyestripe og skjeggstripe. Bak overøyestripen har den som regel alltid en lys flekk over en svart flekk. Den sistnevnte karakteren kan en sjelden gang forekomme hos trepiplerka, men vil som regel aldri være like tydelig. Den sikreste karakteren for å skille de to artene er nok likevel sibirpiplerkas olivenfargede overside, inkludert bremmer på tertiærer og vingedekkerne, i kombinasjon med en relativt svak streking på ryggen. Trepiplerka har en mer gråbrun overside, med en tydeligere mørk streking enn sibirpiplerka.

Arendal 3.12* (F) (R. J. Fjærbu).
 VEST-AGDER: 1K+ Vågsvollvika, Farsund 23.-25.11* (F) (*G. Birkeland).
 ROGALAND: 1K+ Regestranda, Sola 9.11* (F) (*B. Mo, O. Njå mfl.).
 2014 VESTFOLD: 2K+ Kuøya, Rakke, Larvik 1.1 (*H. Heggland, B. Heggland).
 TELEMARK: 1K+ Kråka, Jomfruland, Kragerø 16.10* (F) (*O. Nordsteien, Ø. W. Johannessen). 1K+ Kråka, Jomfruland, Kragerø 3.11* (F) (O. Nordsteien).
 ROGALAND: 1K+ Orrestranda, Klepp 10.-11.11* (F) (*K. Mjøsnes mfl.).
 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Tautra, Frosta 8.2-16.3* (F) (*H. Sørhus mfl.).

(Fjellområder i Europa og Asia, overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sverige til Middelhavet). Etter flere år med få funn, representerer 2013 og 2014 en beskjeden oppgang, men ligger likevel langt unna rekordåret 2003 med 17 individer. Opptredenene er ganske typisk med tanke på tid og sted, men funnet fra Nord-Trøndelag i 2014 var det første i fylket og i Midt-Norge. Funnet fra Nevlungstranda i Vestfold i 2013 representerer også et av få funn av mer enn ett individ på samme lokalitet. Fra tidligere er det registrert to individer på samme lokalitet i ved tre anledninger i Vest-Agder i 2003 og 2004 og i Østfold i 2005, mens rekorden er tre individer ved Taravika i Rogaland i 2008. Disse fuglene holdt seg imidlertid ikke sammen.

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterene til underarten *feldegg* (0, 2, 1 og 0)

2013 TELEMARK: 2K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 27.5* (F) (*O. Nordsteien mfl.).

(Balkan og videre østover gjennom Tyrkia og områdene rundt Det kaspiske hav til vestlige deler av Kina; overvintrer i Afrika sør for Sahara og på det indiske subkontinentet). Tredje funn i Norge, og det første i Telemark av denne sørøstlige underarten. Kun hanner med typisk utseende kan identifiseres med sikkerhet utenfor det normale utbredelsesområdet ettersom vår hjemlige såerle *M. f. thunbergi* av og til kan ligge nært opptil *feldegg* utseendemessig.

Svartstrupejernspurv *Prunella atrogularis* (0, 0, 1 og 0)

2013 ROGALAND: 1K+ Kvassås, Sokndal 27.11-23.12* (F) (*V. Aarstad, K. Om-dal mfl.).

(Uralfjellene og Sentral-Asia; overvintrer Sørvest-Asia). Ny art for Norge, kun to år etter første-funnet av den nært beslektede sibirjernspurven *P. montanella*. Fuglen holdt seg mesteparten av tiden ved en bestemt fôringsplass hvor de mange tilreisende både kunne nyte fuglen og en uovertruffen gjestfrihet. Se Mo (2014) for mer om dette. I øvrige Europa kan det nevnes seks funn i Sverige hvorav to fra november 2013, ti funn i Finland samt en håndfull andre funn i Øst-Europa. Svartstrupejernspurv er derimot en ekstrem sjeldenhet i Vest-Europa, for eksempel er arten enda ikke påtruffet i Storbritannia. Dette funnmønsteret er ganske spesielt for en østlig spurvefugl, men gjenspeiles også av sibirjernspurvens europeiske funnmønster.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 41, 4 og 1)

2013 TELEMARK: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 21.5* (F) (*J. H. Magnussen mfl.).
 ROGALAND 2K+ rm. Eigerøy fyr, Eigersund 5.5* (F) (L. A. Lien, J. T. Rødland).
 2K+ rm. Merkeskogen, Utsira 17.5* (F) (*J. Austevik mfl.).

SØR-TRØNDELAGE: 2K+ rm. Titran, Frøya 2.10* (F) (*M. Myklebust, E. Bangjord, P. W. Bøe, E. Sæter).

2014 MØRE OG ROMSDAL: 1K rm. Hovden, Hareid 7.9* (F) (*B. Røyset, K. M. Soot).

(Sør- og Mellom-Europa vest til England, Asia; overvintrer i Afrika). To høstfunn i 2013 og 2014 er uvanlig for denne arten, som i all hovedsak blir funnet i mai måned hos oss. Fuglen fra Titran i 2013 representerer Sør-Trøndelags første funn av arten, og bare det femte oktoberfunnet i Norge. Møre og Romsdal hadde bare ett funn av sørnattergal før funnet i september 2014.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (1, 41/44, 4 og 1)

2013 VESTFOLD: 1K rm. Store Færder, Tjøme 30.9* (F) (V. Gunnarsen, J. Michaelsen).

Den første vannpiplerka *Anthus spinoletta* for Midt-Norge oppholdt seg på Tautra, Frosta (NT) i februar-mars 2014. Funnet er også det suverent nordligste funnet i Norge så langt. Foto: Bjørn S. Tanem.

Ny art for Norge! En svartstrupejernspurv *Prunella atrogularis* gledet et stort antall tilreisende ornitologer da den trofast hadde tilhold ved en fôringsplass i Sokndal (RO) i nær en måned mot slutten av 2013. Dette er en ekstremt sjelden gjest i Vest-Europa. Foto: Bjørn-Tore Rekve Seim.

1K+ rm. Store Færder, Tjøme 6.11* (F) (T. Gunnarsen, V. Gunnarsen, R. Syvertsen).

NORDLAND: 1K+ Værøy, Værøy 20.9 (*G. Kristensen mfl.). 1K Værøy, Værøy 24.9* (F) (*S. Rix mfl.).

2014 VESTFOLD: 1K rm. Store Færder, Tjøme 25.9* (F) (*C. Hansell, K. A. Jensen).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). De to observasjonene fra Værøy i 2013 er antatt å være ulike fugler og regnes derfor som to funn. Også høsten 2012 ble det sett blåstjert samme sted. Tre ringmerkede fugler på Store Færder i løpet av 2013 og 2014 må sies å være oppsiktsvekkende, særlig med tanke på at arten kun var funnet én gang i Vestfold før 2013. Sammen står dermed Værøy og Store Færder for de seks siste funnene av blåstjert i Norge. Sammenliknet med rekordårene 2010 og 2011 har forekomsten i Norge dalt litt igjen, men arten har likevel vært årlig de siste ti årene frem til og med 2014.

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus* (0, 63/64, 2 og 2)

Individer som viste karakterene til underartgruppen *maurus/stejnegeri* (0, 61/62, 2 og 1)

2013 ROGALAND: 2K+ ♀ Veito-Skare, Utsira 7.-8.5* (F) (*B. O. Høyland mfl.).

NORDLAND: 1K Klakken, Røstlandet, Røst 27.10* (F) (*T. Aarvak, S. Baines, A. I. Olsen, J. Stenersen.).

2014 NORDLAND: 1K Husøy, Træna 15.10* (F) (T. Kolaas).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy).

Individer som viste karakterene til underarten *variegatus* (0, 2, 0 og 1)

2014 VEST-AGDER: 2K ♂ Lista fyr, Farsund 19.4* (F) (*G. Birkeland mfl.).

(Vest og nord for Det kaspiske hav; overvintrer i NØ Afrika). Arten dukker vanligvis opp om høsten hos oss, og ca. 80 % av den norske funnmassen stammer fra siste halvdel av september til slutten av november. Legg derfor merke til

vårfunnet av en hunn fra Utsira i mai 2013. På Lista ble et individ som tilhørte underarten *variegatus* observert i april 2014. Dette var kun det tredje funnet av denne underarten i Norge! Bildestudier viste dessuten at dette var det samme individet som var sett på Morups Tånge i Halland, Sverige 15.-16.4, ca. 370 km i luftlinje mot sørøst fra Lista fyr!

Isabellasteinskvt *Oenanthe isabellina* (0, 7, 3 og 0)

2013 ROGALAND: 1K Nes, Karmøy 26.-30.9* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 1K+ Tungenes, Randaberg 1.10* (F) (*O. Njå mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 1K rm. Heimøya, Sklinna, Leka 23.-27.9* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

(Svartehavet og øst gjennom store deler av Sentral-Asia; overvintrer i et belte fra Vest-Afrika til Nordvest-India). For første gang ble det i 2013 sett mer enn én isabellasteinskvt i løpet av ett år. Forekomsten dette året utmerker seg også ved å være påtagelig tidlig. Bortsett fra første funnet fra Utsira (29. september til 18. oktober 1977) har alle øvrige norske fugler dukket opp i perioden 16. oktober til 14. november. Fuglene fra Karmøy og Randaberg kan i teorien være samme individ, men telles som to funn.

Svartstrupesteinskvt *Oenanthe pleschanka* (0, 15, 2 og 2)

2013 ROGALAND: 1K ♂ Kvasshheim, Hå 17.-18.10* (F) (*L. B. Lunde mfl.). 1K+ ♀ Børaunen, Randaberg 22.11-1.12* (*S. E. Tofte mfl.).

2014 BUSKERUD: 1K ♀ Sem, Øvre Eiker 16.11* (F) (*S. Stueflotten mfl.).

ROGALAND: 1K ♀ Madland havn, Hå 11.-16.11* (F) (*K. Mjøsnes mfl.).

(Sørøst-Europa og sørlige Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). Første funn i Buskerud og samtidig første funn i innlandet. Fuglen fra Randaberg er det seineste høstfunnet til nå. De 18 høstfunnene er alle gjort i perioden 6. oktober til 1. desember, med mediandato 3. november. 2014 var sjettede året på rad med funn i Norge.

En 2K hann av asiasvartstrupe *Saxicola maurus* av underarten *variegatus* dukket opp på Lista fyr, Farsund (VA) 19. april 2014. Dette er kun det tredje funnet av underarten i Norge. Bildet over viser en betydelig mengde hvitt i stjerten, med hvitt også på de indre stjertsidene. Dette er typisk for fugler av denne underarten. Bildet til høyre viser godt de artskaraktistiske, svarte undredekkerne. Foto: Gunnar Gundersen.

Den sparsomme norske funnmassen av isabellasteinskvett *Oenanthe isabellina* fikk et solid tilskudd i 2013. Med tre funn dette året foreligger totalt 10 funn av den sørøstlige arten som er ganske så snarlik vår hjemlige steinskvett *Oenanthe oenanthe*. 1K-fuglen på bildet hadde tilhold noen dager i slutten av september 2013 på Nes, Karmøy (RO). Foto: Frank Steinkjellå.

Svartstrupesteinskvett Oenanthe pleschanka 1K hann Kvasseim, Hå (RO) 18. oktober 2013. En art som opptrer sent om høsten hos oss – de 18 høstfunnene har en mediandato på 3. november. Foto: Ottar Pettersen.

Jærestrendene har etter hvert flere høstfunn av ørkensteinskvett Oenanthe deserti. Denne 1K hannen dukket opp ved Revtangen, Klepp 10. november 2014. Foto: Ottar Pettersen.

En utrolig historie! Norges niende sibirtrøst *Geokichla sibirica* gjennom alle tider ble ringmerket på Husøy, Træna (NO) 24. september 2014. Så krysset den Nordsjøen og fikk på nytt et møte med fangstnett! Den 15. oktober ble den kontrollert av ringmerkere på Scousburgh, Mainland, Shetland. Foto: Terje Kolaas / terjekolaas.com.

Ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* (0, 25, 1 og 1)
 2013 ROGALAND: 1K+ ♀ Kvalbein, Hå 21.-
 24.11* (F) (*B. T. R. Seim mfl.).
 2014 ROGALAND: 1K ♂ Revtangen, Klepp
 10.11* (F) (*K. Mjølshes mfl.).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og østover til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan). Disse to fuglene utgjør niende og tiende høstfunn fra Jærstrendene. Av disse igjen er åtte fra november måned. Med disse to fuglene er nokså nøyaktig $\frac{3}{4}$ av alle funn gjort etter tusenårsskiftet. Kun én av syv fugler (15 %) til og med 1999 var hunner, mens tilsvarende tall de siste 15 årene er syv av tjue (35 %). Datasettet er lite, men dette kan tyde på at økt identifikasjonskunnskap blant feltfolket bidrar til den økende funnfrekvensen.

Sibirtrøst *Geokichla sibirica* (4, 4, 0 og 1)
 2014 NORDLAND: 1K ♀ rm. Husøy, Træna
 24.9* (F) (*V. K. Steinvik, *A. Sørhuus,
 T. Kolaas mfl.).

(Sibir til Sakhalin, Japan og NØ Kina; overvintrer Sørøst-Asia). Sibirtrøsten fra Træna ble trolig sett kort i felt en liten stund før den ble funnet i nettene. Etter at den var ringmerket og behørig dokumentert ble den imidlertid ikke sett igjen – i Norge. Utrolig nok ble samme fugl gjenfanget sør på Mainland, Shetland den 15. oktober. Med dette må det kunne sies at denne fuglen står for et av norgeshistoriens mest bemerkelsesverdige ringmerkingsgjenfunn.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis* (8, 23, 4 og 3)

2013 VEST-AGDER: 1K ♂ Sånum, Mandal 3.11* (F) (*H. M. Gabrielsen mfl.).

HORDALAND: 1K+ ♂ Harkestad, Straumsundet, Øygarden 9.11* (F) (*J. Bell mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Einebakken, Volda 5.-19.2* (F) (*M. Ring mfl.).

FINNMARK: 3K+ ♂ Mehamn, Gamvik 20.1-21.2* (F) (H. Lejon, Y. Nilsen mfl.).

2014 ROGALAND: 1K ♀ Sjøppelassen, Utsira 29.-30.10* (F) (*B. O. Høyland mfl.).

HORDALAND: 2K ♀ Åsane, Bergen 26.1-28.2* (F) (*E. S. Thobro, F. Falkenberg mfl.). 1K ♂ Ytre Midtun, Bergen 25.12* (F) (*L. S. Meyer mfl.).

(Sentral-Asia; overvintrer i nordlige India og Kina). De fire funnene i 2013 er en tangering av rekordåret 2005. Den voksne hannen i Mehamn vinteren 2013 er første funn i Finnmark og med god margin det nordligste (og østligste) i Norge. Funnet fra Sånum i Mandal i november samme år er på den annen side det sørligste i landet, dog bare marginalt lenger sør enn en hann som ble sett i Hogganvik i samme kommune i desember 2002. Den unge hunnen fra Utsira i oktober 2014 holdt seg på østsiden av øya og manglet dermed snaue to kilometer fra å bli landets vestligste funn ettersom det tidligere er gjort seks funn der ute, inkludert fugler på vestsiden av Siradalen. Hele tre funn fra Hordaland i løpet av de to rapportårene er bemerkelsesverdige ettersom arten aldri tidligere er påtruffet i dette fylket.

Starrsanger *Locustella certhiola* (0, 18, 2 og 2)

2013 NORDLAND: 1K+ rm. Husøy, Træna 21.-22.9* (F) (*T. Kolaas, *V. K. Steinvik mfl.).

SVALBARD: 2K+ Russeelva, Bjørnøya 24.7* (F) (M. Pearson).

2014 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Nes, Bjugn 23.9* (F) (H. E. Ring).

NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 1.10* (F) (H. Eggen).

(Store deler av Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Starrsanger har, med unntak av 2010, nå vært

årlig i Norge siden 2002. Funn av arten har sånn sett nærmest blitt en forventet foreteelse langs vestkysten på høsten. Forekomsten i 2013 og 2014 skiller seg imidlertid fra «normalen» på flere punkter. For det første med at kun én av de fire fuglene ble ringmerket, mens de øvrige tre var rene feltobservasjoner. Av de tidligere 18 funnene er det kun ett funn fra fastlandet som ikke dreier seg om fugler som har blitt fanget inn og ringmerket. I tillegg er det gjort ett funn inne på et verksted på Oseberg A-plattformen i Nordsjøen. Funnene fra Bjugn og Bjørnøya var førstefunn for hhv. Sør-Trøndelag og Svalbard. Mest spesielt er imidlertid sistnevnte funn som trolig er det første sommerfunnet i Vest-Palearktis.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (4, 120, 11 og –)

2013 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Dumpa, Skedsmo 22.5-19.6* (L) (*F. Langset mfl.). 2K+ ♂ sy. Storøykilen, Fornebu, Bærum 25.5-8.6* (F,L) (*G. S. Andersen mfl.).

HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Staur gård, Stange 27.5-8.6* (L) (*T. Karstad, K. A. Kristiansen mfl.). 2K+ ♂ sy. Koppang, Stor-Elvdal 30.6* (L) (T. Karstad).

OPPLAND: 2K+ ♂ sy. Skarimoen, Gran 26.6* (F) (*E. Dehli, O. K. Steinset).

BUSKERUD: 2K+ ♂ sy. Fiskumvannet, Øvre Eiker 1.-21.6* (F) (*S. Stueflotten mfl.).

VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Holmsvannet, Holmestrand 29.6 (G. S. Andersen).

TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Venstøp, Skien 8.-11.6* (L) (*F. Olsen mfl.).

AUST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Lisletta, Arendal 5.-9.6* (F) (*T. G. Andersen, J. H. Kjøstvedt, R. J. Fjærbu mfl.).

HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Toska, Radøy 18.-20.6* (V) (*O. Moen mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Sørheim, Ørsta 3.-12.6* (F) (I. S. Bringsvor).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). Et overveldende flertall av de norske funnene av elvesanger er av syngende hanner på seinvåren/forsommeren et sted på Østlandet. Så også i rapportåret, men merk Hordalands sjetten og Møre og Romsdals 13. funn. Hørt godt, og over tid er elvesangerens sang karakterisk, og sikker artsbestemmelse er

Med fire funn ble 2013 et godt år for svartstrupetrost *Turdus atrogularis* i Norge, og funnmassen er en tangering av rekordåret 2005. Den voksne hannen som hadde tilhold i Mehamn, Gamvik i januar-februar 2013 er det nordligste og østligste funnet i Norge, og også det første funnet for Finnmark fylke. Foto: Hampus Lejon.

En ung hunn av svartstrupetrost *Turdus atrogularis* gledet mange med sitt nærvær i en hage i Åsane, Bergen i januar-februar 2014. Hordaland fikk sine tre første funn av arten de to rapportårene. Foto: Frode Falkenberg.

ved normale omstendigheter oftest grei skuring. Med sine 11 funn, var 2013 det nest beste for arten noensinne. De siste 20 årene har 101 elvesangere blitt registrert i Norge, og fra og med 2014 har NSKF valgt å overlate valideringen av fremtidige elvesangerobservasjoner til de respektive LRSK-komiteene.

Sumpsanger *Locustella luscinioides* (2, 20, 3 og 1)

2013 TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Årnesbukta, Sauherad 11.-13.5* (L) (*K. O. Raen, O. Nordsteien mfl.).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ sy. Refvik, Vågsøy 20.-21.6* (L) (S. Sætre).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Male, Fræna 20.5-5.7* (FV) (*E. Sørensen, J. R. Gustad mfl.).

2014 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Rokstادتjørna, Smøla 6.-20.6* (F) (*J. Schrøder mfl.).

(Europa nord til Danmark, Nordvest-Afrika; overvintre i Afrika sør for Sahara). De tre funnene i 2013 utgjør ny årsrekord for sumpsanger i Norge. Forekomsten dette året utmerker seg også ved at både Sogn og Fjordane samt Møre og Romsdal fikk sine første funn av arten. Utover dette er forekomsten som forventet, det store flertallet av norske funn dreier seg om syngende hanner fra vår og forsommer. Fuglen fra Telemark i 2013 manglet imidlertid kun én dag på å tangere det tidligste vårfunnet i Norge.

Tartarsanger *Iduna caligata* (0, 13, 1 og 0)

2013 ROGALAND: 1K+ Regestranden, Sola 9.11* (F) (*G. Kristensen mfl.).

(Nordvest-Russland og videre øst til Mongolia og sør til Iran; overvintre i India). Funnet er det seineste i Norge og Skandinavia, eksempelvis over en måned seinere enn det seineste svenske funnet. Fuglen ble ikke umiddelbart bestemt til tartarsanger, da den var våt i fjørdrakta, og viktige kjennetegn var umulige å se i felt. Det ble imidlertid tatt bilder av fuglen som gjorde det mulig å komme fram til en sikker artsbestemmelse etter nøye studier i etterkant. Funnet er ett av mange eksempler fra nyere tid på at gode kameraer og dokumentasjonshungrige observatører gjør det

mulig å komme fram til sikker identifikasjon av individer som for noen tiår siden kanskje hadde forblitt ubestemte.

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0, 5, 0 og 2)

2014 ROGALAND: 2K+ Utsira fyr, Utsira 28.5* (F) (*G. Mobakken mfl.). 1K Hovland, Utsira 30.9* (F) (*M. Vang mfl.).

(Sørvest-Europa og NV-Afrika; overvintre i Afrika sør for Sahara). Det er aldri tidligere registrert mer enn én spottesanger samme år. Funnene er det andre og tredje på Utsira, og plasserer majoriteten av de norske funnene i Rogaland. Vest-Agder har dessuten to funn og Vestfold ett. Men om den geografiske spredningen ikke er så stor, er de norske funnene godt spredt tidsmessig, med funn i seks av syv måneder fra mai til november. Noe overraskende er det kanskje at fem av de norske funnene, inklusive de som presenteres i denne rapporten, er feltobservasjoner. Spottesangerens utbredelsesområde har utvidet seg mot nord de siste årene, og det er rimelig å anta at artens funnfrekvens kan komme til å øke fremover. Til tross for spredningen nordover er den fremdeles påfallende sjelden i Sverige, med kun fire godkjente funn.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 24, 0 og 1)

2014 ROGALAND: 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 6.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintre i India). Norges første åkersanger ble funnet på Jomfruland i oktober 1982. Det andre funnet kom først ti år senere, og dette var det første av i alt syv funn fra Slevdalsvatnet/fyrområdet fra årene 1992 til 2001. Det eneste funnet utenfor Lista på nittitallet stammer fra Hornøya, Vardø i juli 1999. Rogalands første åkersanger ble ringmerket på Revtangen i november 2000, men med unntak av nevnte fugl fra Lista i 2001 og Hordalands hittil eneste fra september 2001, overtok Rogaland hegemoniet etter tusenårsskiftet og kan vise til 12 funn av arten frem til og med 2014. Årets junifunn fra Utsira var det fjerde vårfunnet i Norge og på Utsira, og øyas sjettede åkersanger totalt.

Denne hannen av sumpsanger *Locustella luscinioides* sang ivrig på Male, Fræna (MR) sommeren 2013. Fuglen utgjør det første godkjente funn av arten for fylket. Foto: Kai Helge Andersen.

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (1K) Utsira (RO) 30. september 2014. Arten er svært sjelden i Norge – fuglen på bildet utgjør kun det sjuende funnet hos oss. Utsira har tre av disse. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (8/9, 75, 10 og 7)

2013 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Skipstadkilen, Søndre Asmaløy, Hvaler 9.-11.6 (*K. E. Vedahl, M. Olsen mfl.).

AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 20.5* (L) (Ø. Hagen).

VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Presterødkilen, Tønsberg 22.5-20.6* (F) (*K. Johannessen mfl.).

2K+ ♂ sy. Mølen, Larvik 25.-26.5* (L) (H. Hegglund mfl.).

2K+ ♂ rm. Store Færder, Tjøme 2.6* (F) (*T. Nielsen, E. Soglo mfl.).

2K+ ♂ sy. Borrevannet, Horten 11.-13.6* (L) (*T. Hansen, A. Andersen mfl.).

TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Stråholmen, Kragerø 21.5* (L) (*B. O. Tveit mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Herberg, Utsira 29.5* (L) (A. Grimsby, G. Mobakken).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Frelsvatnet, Fræna 7.6-13.7* (F,V) (*Ø. Wiik, F. Grønningsæter mfl.).

NORDLAND: 1K+ rm. Røstlandet, Røst 24.9* (F) (*T. Bentsen mfl.).

2014 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Akersvannet, Stokke 16.5* (F) (T. Axelsen mfl.). 2K+ ♂ sy. Borrevannet, Horten 23.5-11.6* (F, L) (*B. Olsen mfl.).

TELEMARK: 1K rm. Jomfruland, Kragerø 1.11* (F) (*R. Solvang, *J. Novy mfl.).

VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Hæge-landsmyra, Lindesnes 12.-14.6* (F) (*A. Tomren mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Ergavatnet, Klepp 27.5-12.7* (F,L) (*T. A. Olsen mfl.).

2K+ ♂ sy. Limavatnet, Gjesdal 3.6-18.7* (F) (*D. N. Sværi mfl.).

2K+ ♂ sy. Vaulen, Brusand, Hå 8.7* (L) (B. Bærheim).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Ti funn i 2013 er en tangering av rekordåret 2002, mens de syv funnene fra 2014 gir en delt tredjeplass sammen med 1988. Både Møre og Romsdal og Nordland fikk sine første funn av arten i 2013, hvor det sistnevnte funnet fra Røst også er det nordligste i Norge gjennom tidene. Funnet fra Røst var i tillegg det til da seineste høstfunnet, men denne rekorden ble grundig slått med det eksepsjonelt seine funnet fra Jomfruland 1.

november 2014. Fra tidligere foreligger det kun seks høstfunn i Norge. Rogaland er det beste fylket for arten med totalt 30 funn, fulgt av Vestfold og Vest-Agder med hhv. 20 og 17 funn.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (2, 81, 3 og 6)

2013 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Våge, Lindesnes 19.5* (F) (*I. Flesjå mfl.). 2K+ ♂ rm. Lista fyr, Farsund 25.10* (F) (*J. Langbråten mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ Grødalandskogen, Hå 19.5* (F) (F. Dahl).

2014 VESTFOLD: 2K ♂ rm. Store Færder, Tjøme 6.6* (F) (*J. F. Karlsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♀ Austrheim, Utsira 21.4* (F) (*B. O. Høyland mfl.).

2K ♂ rm. Herberg, Utsira 4.5* (F) (*S. Larsen mfl.).

2K ♀ rm. Søre merkeskog, Utsira 4.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♀ rm. Bulationet, Askvoll 5.-12.10* (F,DNA) (*L. B. Lunde, O. Nordsteien mfl.).

NORDLAND: 2K+ Sleipnessodden,

Rødøy 4.5* (F) (K. E. Vidal).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Første funn av arten i Sogn og Fjordane. Dette funnet er samtidig det vestligste i Norge noensinne. Fuglen fra Rødøy samme år utgjør på den annen side det østligste funnet i Norge til dags dato, og samtidig det nest nordligste kun slått av en fugl fra Røst høsten 2011. For å komplettere trenden med ekstreme geografiske posisjoner er funnet fra Lindesnes i 2013 det sørligste i Norge. Blant funnene fra de to rapportårene finner vi også to ekstremumsdatoer; fuglen fra Lista i oktober 2013 er seneste høstfunn, mens fuglen fra Utsira snaut seks måneder senere er tidligste vårfunn med én dags margin. NSKF jobber fremdeles med revurdering av samtlige funn for å fastsette underartstilhørighet for så mange funn som mulig, men denne prosessen har vist seg mer komplisert enn først antatt og endelig resultat er derfor ikke klart enda.

Selv bilder tatt i dårlig lys, under utfordrende observasjonsforhold og med en del digital støy kan være verdifulle! Slik som disse to bildene – som dokumenterer den første ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus* påtruffet i Norge. Det skjedde på Bulandet, Askvoll (SF) 24. september 2013. Sverige har to funn av ospesanger, Finland ett funn og Danmark mangler funn. Begge bilder: Bjørn Olav Tveit.

Ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus* (0, 0, 1 og 0)

2013 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Bulandet, Askvoll 24.9* (F) (*B. O. Tveit, A. Gullberg, M. Klann).

(Sentral- og Øst-Sibir; overvintrer hovedsakelig Indokina). Ny art for Norge! Den taksonomiske statusen til *plumbeitarsus* er omdiskutert og betraktes av flere autoriteter å være en underart av østsanger *Ph. trochiloides*. AERC TAC har ikke tatt stilling til dette spørsmålet enda, hvilket medfører at Norgeslisten følger Voous (1977), dvs. betrakter ospesanger som en egen art. I Sverige er arten påtruffet to ganger; i juli 1991 og oktober 1999. Også i Finland er det gjort ett funn; i oktober 2002, mens Danmark står helt uten observasjoner. Begge de to høstfunnene i våre to østlige naboland er gjort første uka i oktober og faller dermed ganske fint sammen med det norske funnet. I Storbritannia, som tradisjonelt har en høy funnfrekvens for østlige bladsangere, er det heller ikke gjort mer enn fire funn. For nærmere informasjon om dette norske førstefunnet, se Tveit (2014).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, 84/88, 12 og 4)

2013 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Hagahogget,

Asker 26.-31.5* (F,L) (*G. S. Andersen mfl.). 2K+ ♂ sy. Mønevann, Lørenskog 28.6-4.7* (F) (*K. Knudsen mfl.).

TELEMARK: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 5.6* (F) (*O. Nordsteien mfl.). 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 11.6* (F) (*S. Almedal mfl.). 1K rm. Jomfruland, Kragerø 27.8* (F) (*O. Nordsteien, T. Sommer).

AUST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Sæveli, Grimstad 30.5* (L) (*R. J. Fjærbu).

VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 16.-18.9* (F) (*A. Burgas mfl.).

ROGALAND: 1K+ rm. Merkeskogen, Utsira 23.-24.8* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Herberg, Utsira 23.-25.8* (F) (*G. Mobakken mfl.). 1K+ Herberg, Utsira 9.-10.9* (F) (*B. O. Høyland mfl.). 1K+ Rott, Sola 10.9 (*B. Mo, O. Mo)

FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Ryeng, Alta 19.-30.6* (F) (*K. G. Uglebakken mfl.).

2014 ØSTFOLD: 1K+ Akerøya, Hvaler 25.8 (B. Frostad).

HEDMARK: 2K+ rm. Starene, Stange 12.6* (F) (*A. Aanje, *E. Harstad mfl.).

TELEMARK: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 6.6* (F) (R. Ehnebo).

ROGALAND: 1K+ Beiningen, Karmøy 14.8* (F) (F. Steinkjellå).

(Nordøst-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina). Med hele 12 funn var 2013 historiens beste år for østsanger i Norge. De fire funnene i 2014 er mer som forventet. Funnene disse to årene følger i hovedsak det klassiske funnmønsteret for østsanger i Norge, med en topp med overvekt av syngende hanner på sen-vår og forsommer, og en omtrent like stor topp fra typiske trekksteder i august-september. Den geografiske fordelingen med hovedvekt på landets sørlige og østlige del, er også som forventet. Unntaket er funnet fra Alta, som er det første som er godkjent fra Finnmark. Dette er samtidig landets nordligste funn.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 185, 4 og 0)

2013 ØSTFOLD: 1K+ Korshavn, Kirkøy, Hvaler 27.10 (D. Thorenfeldt, A. Thorenfeldt mfl.). VESTFOLD: 1K+ Store Færder, Tjøme 2.-6.11* (F) (*T. Gunnarsen, J. F. Karlsen mfl.). ROGALAND: 1K+ Grødalandskogen, Hå 3.11* (F) (*L. B. Lunde mfl.). HORDALAND: 1K+ Herdlevær, Øygarden 16.10* (F) (*J. Bell mfl.).

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Etter noen gode år rundt årtusenskiftet er fuglekongesangeren igjen blitt for en skikkelig godbit å regne i Norge. Som vanlig er det Rogaland som har de fleste funnene av arten, med godt over halvparten av den norske funnmassen. En del funn er også gjort langs ytre kyst på Østlandet. I nord virker imidlertid fuglekongesangeren å være en særlig vanskelig art å finne, med kun tre godkjente funn fra Nordland. Alle funn i 2013 ble gjort innenfor den typiske tiden av året for arten i Norge, dvs. siste halvdel av oktober og første halvdel av november.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 29/30, 3 og 1)

2013 AKERSHUS: 1K+ Fenstad, Nes 4.12* (F) (G. Graver). VESTFOLD: 1K+ Klåstadkilen, Larvik 30.-31.12* (F) (*K. P. Gade, G. Eriksen, P. K. Slagsvold mfl.). ROGALAND: 1K+ Haugen, Klepp

23.10 (*K. Mjølvsnes mfl.).

2014 NORDLAND: 1K+ Yttersand, Flakstad 31.10-1.11* (F,L) (*H. Eggen, *J. O. Larsen mfl.).

(Sentral-Asia fra Altai til Nordvest-Himalaya; overvintrer hovedsakelig fra Iran til det indiske subkontinentet). Tre funn i 2013 og ett i 2014 er en relativt normal forekomst av blekbrynsanger hos oss. Funnet i Akershus er fylkets første av arten, mens det fra Nordland er det nordligste som noen gang er gjort i Norge. Spesielt for funnene i 2013 er det at to av disse ble gjort i desember måned. Hittil har alle funn av blekbrynsanger i Norge blitt gjort fra slutten av september til siste halvdel av november.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 15, 0 og 2)

2014 ROGALAND: 1K+ rm. Skjeldehagen, Utsira 22.-27.10* (F) (*G. Mobakken mfl.). HORDALAND: 1K rm. Søgardsvatnet, Øygarden 14.10* (F) (*N. Goodgame mfl.).

(Sibir fra Altai til Stillehavet samt nordlige Mongolia og nordøstre Kina; overvintrer i Sørøst-Asia). Med de to funnene i 2014 styrker Vestlandet sin posisjon som «hotspot» for viersanger i Norge. Arten er til nå ikke påvist nord for Hareid i Møre og Romsdal. Arten er en typisk oktober-art i Norge. Kun ett eneste funn er fra en annen måned, da en viersanger ble sett på Turøy i Fjell kommune 2. november 2011. Funnet i Hordaland fra 2014 var det andre i fylket.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* (1, 30, 2 og 2/3)

2013 ROGALAND: 1K+ Orreosen, Klepp 26.-29.10* (F) (*T. Holtskog mfl.). 1K+ Grødalandskogen, Hå 9.-13.11* (F) (*S. Eldøy mfl.). 2014 VESTFOLD: 2 1K rm. Store Færder, Tjøme 30.10* (F) (*T. Axelsen, *A. Hangård mfl.). ROGALAND: 1K+ bl.a. Herberg, Utsira 31.10-5.11* (F) (*B. O. Høyland mfl.).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). Som for mange

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* Beiningen, Karmøy 14. august 2014. Dette året var antall funn (4) ganske typisk, mens 13 funn i 2013 medførte at det ble et rekordår. Foto: Frank Steinkjellå.

andre sjeldne bladsangere har Rogaland majoriteten av den norske funnmassen av brunsanger. Vestfold hadde derimot ingen funn av arten før 2014. Da er det ytterst bemerkelsesverdig at det dukker opp to fugler på en gang, som første gang i Norge. Fuglene ble fanget i nett på samme nettrunde! Alle funnene er gjort innenfor den normale perioden for arten hos oss.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (0, 6, 0 og 2)
2014 ROGALAND: 1K+ Føyno, Karmøy 27.8* (F) (J. K. Ness).
NORDLAND: 1K+ Mulstøa, Flakstad 5.-8.11* (F, L) (*M. Eggen mfl.).

(Sørvest-Europa og Nord-Afrika; overvintrer i tropisk Vest-Afrika). Med kun seks tidligere funn er eikesangeren fremdeles en særdeles sjelden fugl i Norge. Funnet i Nordland var det hittil nordligste i Norge, og samtidig ny art for Nordland og Nord-Norge. På oppdagelsestidspunktet var det faktisk også det første funnet utenfor

Rogaland fylke, hvor fire av de seks tidligere funnene stammet fra Utsira.

Furusanger *Phylloscopus orientalis* (0, 3, 1 og 0)
2013 NORDLAND: 1K+ rm. Sanna, Træna 7.-8.9* (F) (A. I. Olsen, P. O. Syvertsen mfl.).

(Sørøst-Europa; overvintrer i Øst-Afrika). Med unntak av et vårfunn fra Rogaland i mai 2004 er alle de norske funnene gjort i Nordland i perioden fra 7. til 25. september. Furusanger er særdeles sjelden også i Norden for øvrig med kun ett funn i Sverige og to i Finland. Selv i Storbritannia er arten kun påtruffet fem ganger. Den norske forekomsten er derfor ganske oppsiktsvekkende, ikke minst med tanke på den konsentrerte forekomsten av de tre høstfunnene. Dokumentasjon av lokkelyden er avgjørende for å skille arten fra den meget like eikesangeren *Ph. bonelli*.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (10, 67/68, 6 og 10)

- 2013 TELEMARK: 2K ♂ rm. Jomfruland, Kragerø 24.5* (F) (*O. Nordsteien, B. Kjellemyr, T. Sommer). VEST-AGDER: 1K+ Stusvik, Lindesnes 29.9* (F) (J. M. Abrahamsen). 1K ♂ rm. Nedre Våge, Lindesnes 5.-6.10* (F) (*J. M. Abrahamsen, S. Almedal mfl.). ROGALAND: 1K+ Orre, Klepp 6.11* (F) (*K. Mjøsnes mfl.). 1K+ ♀ rm. Søre merkeskog, Utsira 6.11* (F) (*Ø. Nilsen mfl.). 1K+ ♂ Grødalandskogen, Hå 7.-17.11* (F) (*S. Lode mfl.).
- 2014 VESTFOLD: 1K ♂ rm. Store Færder 19.9* (F) (R. Syvertsen mfl.). TELEMARK: 2K+ ♂ Stråholmen, Kragerø 7.4* (F) (*B. Kjellemyr mfl.). 2K ♂ rm. Jomfruland, Kragerø 9.4* (F) (O. Nordsteien). 1K+ ♂ rm. Jomfruland, Kragerø 14.10* (F) (*O. Nordsteien, Ø. W. Johannessen). VEST-AGDER: 1K+ ♂ Eitlandsneset, Lyngdal 13.10* (F) (*D. Drangland mfl.). ROGALAND: 2K ♀ rm. Revtingen OS, Klepp 19.4* (F) (*A. T. Mjøs mfl.). 1K+ rm. Log, Sokndal 26.9 (S. Reg). 1K+ Kopervik, Karmøy 10.10* (F) (S. O. Alne). 1K ♂ rm. Syre, Karmøy 15.10* (F) (O. K. Bjørnstad). 1K+ Haugen, Orre 24.-26.10* (F) (*K. R. Mjøsnes mfl.).

(Europa og Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Forekomsten av rødtoppfuglekonge har økt kraftig i senere tid, i takt med at arten har utvidet sitt utbredelsesområde mot nord. Rødtoppfuglekongen hekker nå i Sør-Sverige, og fortsetter denne trenden er det trolig bare et tidsspørsmål før vi får det første norske hekkefunnet av arten. Hele 10 funn i 2014 er ny rekord på et år her til lands. Forekomsten i Norge viser et klart tyngdepunkt i sør, og alle fylkene hvor arten ble påvist i de to rapportårene har funn av arten fra tidligere. Første norske funn av rødtoppfuglekonge ble gjort så sent som i 1967, på Akerøya i Østfold. Der ble for øvrig også de tre neste norske funnene av arten gjort.

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* (1, 10, 2 og 2)

- 2013 ROGALAND: 2K ♂ Ydstebøhavn, Kvitsøy 5.5* (F) (*T. A. Olsen mfl.). 2K ♂ Klovning, Utsira 12.-18.5* (*K. Klovning, A. Grimsby mfl.).
- 2014 ROGALAND: 2K ♂ Hovland, Utsira 4.-9.5* (F) (*A. Klovning mfl.). NORDLAND: 3K+ ♂ Fredvang, Flakstad 1.-3.5* (F) (*J. Wilson mfl.).

(Øst-Europa nord til Gotland og Öland i Sverige; overvintrer i tropisk Afrika). To funn i både 2013 og 2014 er en meget sterk forekomst og de første årene med mer enn ett funn av arten i Norge. De siste fem årene har gitt hele seks funn, dvs. 40 % av den totale norske funnmassen. Med de tre funnene som presenteres her har Rogaland totalt åtte funn, det eneste andre fylket med mer enn ett funn er Vestfold der tre hanner ble funnet i perioden 1979 til 1986. Den voksne hannen i Flakstad i mai 2014 var ny art for Nordland og soleklart det nordligste funnet i Norge noensinne. Fra tidligere er arten ikke påtruffet nord for Lindås i Hordaland. Enda mer spesielt blir kanskje dette funnet av det faktum at funndatoen er en tangering av tidligste vårfunn i Norge.

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 37, 2 og 2)

- 2013 VEST-AGDER: Ad. ♂ Midthassel, Farsund 19.8* (F) (*T. Axelsen mfl.). NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 25.8-16.9* (F) (*S. Baines mfl.).
- 2014 HORDALAND: Ad. Tjeldstø, Øygarden 1.9* (F) (J. Bell). MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Voksa, Sande 28.8-5.9* (F) (I. S. Bringsvor).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintrer i Sør-Afrika). I løpet av de siste fem årene er 10 av 11 funn fra høstsesongen. Mediandato for de totalt 25 «høst-funnene» i perioden ultimo juli til ultimo oktober er 24. august. Funnene fra de to rapportårene må i så måte sies å ligge nært opp til forventet forekomst.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 26, 2 og 3)

- 2013 ROGALAND: Ad. ♂ Bl.a. Kvalvik, Ut-

Eikesanger Phylloscopus bonelli Mulstøa, Flakstad (NO) 8. november 2014. Arten er svært sjelden i Norge, og den avbildede fuglen var kun funn nr. 8 her til lands. Det var ny art for Nordland, og det nordligste funnet noensinne i Norge. Foto: John Stenersen.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* har en sterkt økende funnfrekvens i Norge. Får vi snart det første hekkefunnet? Hannen på bildet hadde tilhold i Grødalandskogen, Hå (RO) i november 2013. Foto: Atle Espen Helgesen.

sira 19.5* (F) (*J. L. Hals mfl.). 1K Skare, Utsira 20.-27.9* (F) (døde siste dag) (*A. Grimsby mfl.).

- 2014 ROGALAND: 2K+ ♂ Grødaland-skogen, Hå 24.5* (F) (*S. Lode mfl.). SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ Teita, Gloppen 6.6 (H. Billing). SØR-TRØNDELAG: 1K Lauvøya, Åfjord 22.9-1.10* (F) (*T. R. Østerås mfl.).

(Middelhavsområdet nord til midtre Frankrike, Sørvest-Asia; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Rogaland og Utsira har en stor andel av den norske funnmassen av rødhodevarsler. Sør-Trøndelag har tre tidligere funn, mens den voksne fuglen som ble sett i Gloppen var den første rødhodevarsleren for Sogn og Fjordane. Samtlige rødhodevarslere i Norge er sett mellom mai og midten av oktober, med omtrent like mange funn om våren som om høsten. Den aller beste tiden for å se rødhodevarsler i Norge er imidlertid siste halvdel av mai. Tre funn på ett år er for øvrig tangering av toppnoteringen fra 1980.

Rødøyvireo *Vireo olivaceus* (0, 0, 0 og 2)

- 2014 ROGALAND: 1K Hummervoll, Kvitsøy 2.10* (F) (*T. A. Olsen, H. Hveding mfl.). 1K+ Syre, Karmøy 3.10* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

(Nord- og Sør-Amerika; overvintrer Sør-Amerika). Ny art for Norge! Arten har lenge stått på sjeldenhetsentusiastenes lister over de mest etter lengtede nye artene for landet, ettersom rødøyvireo er den klart hyppigst forekommende amerikanske spurvefuglen i Europa. Arten påtreffes eksempelvis nesten hvert år i Storbritannia, som fram til 2013 hadde en total funnmasse på 180, og den er påtruffet 23 ganger på Island samt én gang i Danmark. At de to første norske funnene skulle komme to dager på rad, knappe 14 km fra hverandre, er oppsiktsvekkende. Men selv med detaljerte studier av fjærdrakten basert på fotos fra de to lokalitetene, har det ikke vært mulig å avgjøre hvorvidt det er samme individ eller ikke. Praktis er da at de regnes som to separate funn. Det har ikke vært mulig å fastslå underart for de norske funnene, men det dreier seg høyst sannsynlig om nominatformen som hekker i Nord-Amerika og overvintrer i Sør-Amerika. Tidspunk-

tet sammenfaller godt med artens funnmønster i Europa, som i all hovedsak er fra slutten av september til begynnelsen av november.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 51/57, 1 og 2)

- 2013 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Haslum kirke, Bærum 21.5-23.6* (F) (*K. Johannessen mfl.). TELEMARK: 2K+ ♀ Jomfruland, Kragerø 2.6* (F) (H. I. Nicolaysen). 2014 BUSKERUD: 2K+ ♂ sy. Midtre Sørum, Hole 14.-21.5* (F) (*V. Bunes mfl.). ROGALAND: 2K+ ♂ Eigerøy fyr, Eigersund 15.5 (B. E. Paulsen).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika). Alle fylker hvor arten ble observert i de to rapportårene hadde tidligere funn av gulirisk. Arten hadde i 2013 blitt observert årlig ved Haslum kirke i Bærum siden 2010, da et hekkefunn ble påvist på lokaliteten. Det syngende individet i Buskerud var fylkets fjerde funn av arten, 54 år etter det første funnet, som også var det første i Norge. Mai og juni er nok den beste tiden å få se gulirisk hos oss.

Gråsisik *Carduelis flammea*

- Individer som viste karakterene til underartsgruppen *rostrata/islandica* (1, 14/15, 2 og 2/6) 2013 NORDLAND: 1K+ rm. Husøy, Træna 25.9* (F) (A. Sørhuus, T. Sørhuus). 1K ♂ rm. Selvær, Træna 28.9* (F) (*A. I. Olsen, K. S. Alne). 2014 SØR-TRØNDELAG: 1K rm. Sula, Frøya 29.9 (F) (*K. Hellandsjø mfl.). NORDLAND: 5 1K+ rm. Husøy, Træna 18.10* (F) (*A. I. Olsen, P. O. Syvertsen).

(Grønland og Baffinøya; overvintrer sør til nordøstlige USA og på De britiske øyer). Biometriske mål er nødvendige for å plassere individer i denne underartsgruppen, og alle funn fra de to rapportårene er derfor av ringmerkede individer.

Trompeterfink *Bucanetes githagineus* (0, 0, 1 og 0)

- 2013 ØSTFOLD: 3K+ ♂ Øra, Fredrikstad 31.7-27.9* (F) (*E. R. Hansen, G. Mobakken mfl.).

Ny art for Norge! Den nord-amerikanske spurvefuglarten rødøyevireo *Vireo olivaceus* er her fotografert på Kvitsøy (RO) i begynnelsen av oktober 2014 av Jonas Langbråten. Utrolig nok kom enda et funn dagen etter på Karmøy (RO).

Ny art for Norge! Denne hannen av trompeterfink *Bucanetes githagineus* ble oppdaget på Øra, Fredrikstad (ØF) 31. juli 2013, og tilbrakte store deler av høsten på lokaliteten. Trompeterfinken har i hekketiden tilhold i områder med fjellørken, steinørken og halvørken fra Kanariøyene i vest til Pakistan og India i øst. Foto: Jostein Myre.

(Nord-Afrika, Midtøsten og videre mot øst til Himalaya). Ny art for Norge! På tross av at trompeterfink stort sett er en standfugl på langt sørligere breddegrader var det ikke et helt uventet tilskudd til listen over fuglearter påtruffet i Norge. Arten er kjent for å kunne streife vidt omkring. Det har resultert i ganske mange funn i våre naboland, for eksempel Finland (3), Sverige (10), Danmark (4) og Storbritannia (16). Fugler fra Nord-Afrika har også i nyere tid etablert en liten bestand i SØ-Spania, hvilket også viser artens kapasitet for å spre seg utover det tradisjonelle utbredelsesområdet. Trompeterfinken fra Øra kunne bestemmes til en adult (3K+) hann basert på en fullt utfarget rød-rosa sommerdrakt. Mot slutten av det nesten to måneder lange oppholdet hadde den imidlertid skiftet til en mer unnselig grålig fjærdrakt. Mobakken (2014) beskriver omstendighetene rundt dette førstefunnet og oppsummerer artens forekomst i Nord- og Nordvest-Europa.

Gråhodespurv *Emberiza spodocephala* (0, 1, 1 og 0)

2013 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ♀ Ratvika, Ålesund 7.-9.12* (F) (F. Grønningsæter).

(Sentrale Sibir fra Krasnojarsk til Stillehavet; overvintrer fra Myanmar, gjennom sørlige Kina til Japan). Andre funn i Norge som er plassert i kategori A. I tillegg er det ett funn fra Jæren i juli 2005 som foreløpig er plassert i kategori D. Norges førstefunn stammer fra Titran i Sør-Trøndelag der en ung hann ble ringmerket 2. oktober 1999. Også i våre nærmeste naboland er dette en ekstremt sjelden art med to funn i Sverige (april/mai 2012 og november 2013) og ett i Finland (november 1981). Ut fra dette spinkle materialet kan det se ut til at senhøst er den beste tida å se etter denne arten i Skandinavia.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* (1, 14, 3 og 0)

2013 AUST-AGDER: 2K+ ♂ Holmesund, Arendal 28.1* (F) (E. Hult). 2K+ ♂ Høyheia, Tvedestrand 15.3-1.4* (F) (*S. I. Marcussen mfl.). SØR-TRØNDELAG: 2K ♂ Gimse, Mel-

hus 14.-27.2* (F) (*E. Spets mfl.). 2K+ ♂ Gimse, Melhus 9.12* (F) (E. Spets).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Sporva, Steinkjer 6.2-28.3* (F) (*E. Landsem mfl.).

(Uralfjellene og østover gjennom Sibir til Kina; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Øst-Asia, med en marginal vinterbestand også rundt det østlige Middelhavet). Avstanden mellom de to lokalitetene i Aust-Agder er kun drøye åtte kilometer. Det antas derfor at begge observasjonene dreier seg om samme fugl. Hannen som ble sett på Gimse i Sør-Trøndelag i desember 2013 var voksen (2K+). NSKF holder det derfor som sannsynlig at dette var samme fugl som vendte tilbake til føringen den hadde besøkt vinteren i forveien. Ikke desto mindre er tre funn i løpet av ett år ny årsrekord. Hvithodespurv var dessuten ny art for alle de tre fylkene og fuglen i Nord-Trøndelag er det nordligste i Norge til nå. Arten var tidligere ikke sett nord for Stord i Hordaland.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (4, 22, 2 og 0)

2013 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Kviljo, Farsund 10.-14.6* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).

Fjorten år etter førstefunnet på Titran, Frøya (ST) ble den andre spontane gråhodespurv *Emberiza spodocephala* påtruffet i Norge. Hunnen på bildet tilbrakte tre dager i desember 2013 i Ratvika, Ålesund (MR). Foto: Frank Grønningsæter.

Ny art for Sør-Trøndelag: Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* ♂ Gimse, Melhus februar 2013. Det som sannsynligvis er samme fugl dukket opp samme sted 9. desember 2013. Foto: Eirik Spets.

Ny art for Nord-Trøndelag: Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* ♂ Sprova, Steinkjer (NT) 6. februar 2013. Med 3 individer ble det årsrekord for arten i Norge dette året. Foto: Terje Kolaas / terjekolaas.com.

SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Gjæsingen, Frøya 1.-27.7* (F) (G. Foss, K. H. Strømberg).

lation of another country (with the species not breeding in their own country)).

(Sør-Europa vest til Italia, Tyrkia og øst til Det kaspiske hav). Svarthodespurven på Gjæsingen, ei lita øy i havet nord for Frøya i Sør-Trøndelag, var den første av sitt slag i Sør-Trøndelag. Fuglen ble observert daglig i observasjonsperioden på en fôring sammen med gråspurv. Funnet fra Kviljo på Listahalvøya var på sin side kun det andre for Vest-Agder, som er noe overraskende med tanke på den geografiske plasseringen i landet, og på bakgrunn av det store antallet funn i Rogaland. Året 2014 var det første arten ikke ble observert i Norge siden 2005.

Kornspurv *Emberiza calandra* (11/12 (etter 1940), 59/72, 3 og 1)

2013 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Lista fyr, Farsund 18.5 (*O. Skimmeland, V. Bunes, H. Lillehammer mfl.). 2K+ Jåbekk, Mandal 25.-29.8* (F) (*T. Bentsen mfl.). 1K+ Jåbekk, Mandal 9.10* (F) (*R. Aanonsen, K. M. Torland).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Nærland, Hå 10.-17.6* (F) (*J. Helle mfl.).

2014 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Sømmevågen, Sola 10.7 (D. N. Sværi).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). En typisk opptreden av kornspurv i Norge, med funn i Vest-Agder og Rogaland. De to fylkene har hhv. 51 og 36 % av alle norske funn f.o.m. 2000. Ingen hekkeindikasjoner ble påvist i noen av rapportårene.

Funn i kategorien C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsetninger.

Records in Category C (released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a Category C popu-

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 8, 1 og 2/3)

2013 ØSTFOLD: Ad. Håholmen, Vesterøy, Hvaler 30.3-6.4* (F) (*R. Aae mfl.).

2014 OSLO: 2 ad. Hovedøya og Bygdøy, Oslo 18.11-13.12* (F) (*F. Helverschou mfl.).

VEST-AGDER: Ad. Kviljo, Farsund 2.-10.2* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).

(Afrika, og en betydelig frittlevende forvillet bestand i Nord-Europa). Første funn for Østfold og Oslo. På tross av en økende bestand på kontinentet er forekomsten av denne innførte arten i Norge fremdeles sparsom.

Funn i kategorien D

Funn av arter/individer hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Records in Category D. Every species or individual unless it is almost certainly a genuine vagrant (in which case it enters Cat. A), or almost certainly an escape from captivity (Cat. E).

Bøffeland *Bucephala albeola* (0, 1, 0 og 1)

2014 AUST-AGDER: Ad. ♂ Engekilen, Grimstad 9.-10.11* (F) (*P. Kristensen mfl.).

(Nord-Amerika). Arten forekommer relativt vanlig i fangenskap i Europa, men det er også mye som tyder på at en del individer med naturlig opprinnelse også når vår side av Atlanterhavet. Individet som ble sett i Grimstad i 2014 viste ingen definitive karakterer som antydte at dette var en fangenskapsfugl. Utfra dagens praksis blir det likevel mest riktig å plassere funnet i kategori D.

Funn i kategorien E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in Category E (escapes from captivity).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 1, 0 og 2/4)

2014 ØSTFOLD: 3 ad. Øra, Fredrikstad 5.-26.6* (F) (P. A. Johansen mfl.).
VESTFOLD: 3 ad. Mølen, Larvik 24.5* (F) (K. P. Gade, K. A. Monrad).
TELEMARK: 3 ad. Jomfruland, Kragerø 24.5* (F) (*E. Edvardsen, *A. Simonsen).
NORDLAND: Ad. Vik, Sortland 9.5* (F) (J. Bakken).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). De tre fuglene fra Telemark, Vestfold og Østfold dreier seg om samme flokk. Ettersom to av disse fuglene var merket med blå plastringer er det ikke noen tvil om at de stammer fra fangenskap. Det samme gjelder fuglen fra Nordland, denne var for variasjonens skyld merket med en gul plastring.

Rustand *Tadorna ferruginea* (0, 9, 3 og 0)

2013 ØSTFOLD: 1K+ Skuleberg, Spydeberg 13.10* (F) (P. Buertange, T. Stubberud).
AKERSHUS: Ad. ♀ Son, Vestby 17.7 (J. Pedersen). Ad. ♀ UMB, Ås 4.10* (F) (L. J. Rostad mfl.).
BUSKERUD: 1K+ ♀ Sem, Klokkarstua, Hurum 10.-16.10*(F) (*J. B. Engdal, L. W. Hansson mfl.).
FINNMARK: 2K+ ♂ Altaelvmunningen og Rafsbotn, Alta 2.-27.5* (F) (B. V. Johnsen mfl.).
2014 ØSTFOLD: Ad. ♀ Vaulerkilen, Vesterøy, Hvaler 9.-23.7* (F) (S. Alnæs mfl.).
OSLO: Ad. ♀ Østensjøvannet, Oslo 23.-12.10* (F) (E. F. Roualet, H. Våge mfl.).

Niland Alopochen aegyptiaca Kviljo, Farsund (VA) 10. februar 2014. Funnmassen i Norge av denne innførte arten er heldigvis fortsatt beskjeden. Foto: Gunnar Gundersen.

AKERSHUS: Ad. ♀ Ås sentrum, Ås 9.5* (F) (E. Kagge mfl.).

TELEMARK: Ad. ♀ Børsesjø, Skien 14.-15.4* (F) (*J. E. Tangen mfl.).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Observasjonene fra Akershus og Buskerud i 2013 dreier seg om en fugl med blå plastring rundt beinet. Det er samme fugl som holdt seg i Oslo og Akershus i 2014. Det antas også at den hunnen er identisk med fuglen som ble observert i Telemark og Østfold dette året. Observasjonene fra Østfold og Finnmark i 2013 ble gjort under omstendigheter som tyder på at disse var nokså nylig rømt og disse settes derfor også i kategori E.

Hybrider

Hybrids

Hybrid rødfotand *Anas rubripes* x **stokkand** *A. platyrhynchos* (0, 2, 0 og 0)

2013 VESTFOLD: Ad. ♂ Husøy, Presterødkilen & Tønsberg sentrum, Tønsberg 1.1-17.4* (F) (P. K. Slagsvold mfl.). Ad. ♂ Rosanes og Presterødkilen, Tønsberg 4.7-31.12* (F) (A. Hangård mfl.).
2014 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes og Presterød-

kilen, Tønsberg 1.1-24.3* (F) (S. Andersen, J. Langbråten, J. Lurås mfl.). Ad. ♂ Rosanes og Presterødkilen, Tønsberg 5.8-5.12* (F) (R. E. Andersen, J. Stenersen, A. Sørby mfl.).

Hybrid ringand *Aythya collaris* x toppand

A. fuligula (0, 6, 0 og 1)

2014 AUST-AGDER: Ad. ♂ Landvikvannet, Grimstad 16.-29.11* (F) (*T. Nilsen mfl.).

Henlagte saker

Shelved records

Hybrid amerikablesand *Anas americana* x brunnakke *A. penelope*

2013 ROGALAND: Ad. ♂ Børaunen, Randaberg 2.11* (F).

Enghauk *Circus pygargus*

2013 ROGALAND: Ad. ♂ Limavatnet, Gjesdal 6.5* (F).

«Østlig» gulerle *Motacilla flava* ssp.

2013 ROGALAND: 1K Kvassheim, Hå 11.10* (F). 1K Vik og Orresanden, Klepp 13.10* (F). 1K Håtangen, Hå 19.-27.10* (F).

2014 SOGN OG FJORDANE: 1K Drage, Selje 30.10* (F).

fellene der komiteen føler seg sikker på at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert.

Amerikablesand *Anas americana*

2013 FINNMARK: 1K+ Valdakbekken, Porsanger 20.8.

Hybrid amerikablesand *Anas americana* x brunnakke *A. penelope*

2013 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Falstadbukta, Levanger 29.10-5.11* (F).

Knoppsjørre *Melanitta deglandi*

2014 VESTFOLD: ♀-farget Mølen, Larvik 11.10.

Storlire *Puffinus gravis*

2013 ROGALAND: 1K+ Pedleneset, Utsira 24.9.

Balearlire *Puffinus mauretanicus*

2013 ROGALAND: 1K+ Obrestad, Hå 29.7.

Purpurhegre *Ardea purpurea*

2013 NORD-TRØNDELAG: 2K+ Forbregd, Verdal 20.5.

Stork *Ciconia ciconia*

2013 ØSTFOLD: 1K+ Holt, Idd, Halden 26.7.

AUST-AGDER: 2 2K+ Kleppslund, Evje og Hornes 22.5.

2014 BUSKERUD: 2K+ Hals, Øvre Eiker 25.7.

Bronseibis *Plegadis falcinellus*

2014 ROGALAND: 2K+ Håstranda, Hå 29.6.

Gåsegribb *Gyps fulvus*

2013 FINNMARK: 2K+ Nesseby, Nesseby 7.6.

Svartglente *Milvus migrans*

2013 ROGALAND: 2K+ Steinsvatnet, Fosen, Karmøy 27.4.

Steppehauk *Circus macrourus*

2013 AKERSHUS: Ad. ♂ Fornebu, Bærum 17.4.

OPPLAND: 1K+ Valtjernstølan, Nord-Aurdal 4.8.

Ikke godkjente saker

List of records not accepted

Listen over ikke godkjente saker omfatter observasjoner som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. I det store flertallet av tilfeller omfatter dette saker der beskrivelse og/eller dokumentasjon ikke er tilstrekkelig detaljert for å utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de til-

Enghauk *Circus pygargus*

2014 TELEMARK: Ad. ♀ Gjerpensdalen, Skien 3.6.
VEST-AGDER: Ad. ♀ Kviljo, Farsund 28.5.

«**Stenghauk**» *Circus macrourus/pygargus*

2013 SØR-TRØNDELAG: 1K Grandefjæra, Ørland 24.8.

Storskrøkørn *Aquila clanga*

2014 NORDLAND: 1K+ Rausandaksla, Rana 15.9.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

2013 BUSKERUD: 2K+ ♂ Sudndalen, Hol 3.6.
2014 FINNMARK: 2K+ ♀ Vaggetem, Sør-Varanger 11.6.

Tartarfalk *Falco cherrug*

2013 BUSKERUD: 2K+ Reistad, Lier 5.5.

Amerikapurpurhøne *Porphyrio martinica*

2013 ROGALAND: 1K Grødaland, Hå 22.10* (F).

Bilder viser ei sivhøne *Gallinula chloropus*.

Kanadalo *Pluvialis dominica*

2014 ROGALAND: 2 1K Taravika, Karmøy 14.11*.

Bildene viser heilo *P. apricaria*.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*

2008 ROGALAND: 1K+ Utsira, Utsira 3.10.

Kanadahettemåke *Larus philadelphia*

2013 VEST-AGDER: 2K Tjørveneset, Farsund 19.5.

Dvergterne *Sternula albifrons*

2013 SOGN OG FJORDANE: 3 ad. Esefjorden, Balestrand 23.7.

Alpeseiler *Apus melba*

2013 OPPLAND: 1K+ Nordrum, Nordre Land 14.9.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

2013 NORDLAND: 2K+ Selvær, Træna 5.5.

2014 ROGALAND: 2K+ Kolnes, Sola 5.6.
MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Male, Fræna 2.11.

Markpiplerke *Anthus campestris*

2013 FINNMARK: 1K+ Ingøya, Måsøy 9.9.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

2013 ROGALAND: 2 1K+ Hebnes, Karmøy 29.9. 1K+ Grøtheim, Karmøy 4.10.
SOGN OG FJORDANE: 1K+ Melværret, Askvoll 22.9.
NORDLAND: 1K+ Husøy, Træna 24.9.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*

2014 NORDLAND: 1K+ Myken, Rødøy 21.9.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

2013 AUST-AGDER: 1K+ Bjellandstrand, Arendal 10.11. 1K+ Bjellandstrand, Arendal 22.12.
2014 ØSTFOLD: 2K+ Sorgenfrigropa, Fredrikstad 26.3.
ROGALAND: 1K+ Kolnes, Sola 10.10. 1K+ Revtangen, Klepp 17.10.

Myrpiplerke *Anthus rubescens*

2013 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Nordheim, Bulandet, Askvoll 3.10.

Rødstjert *Phoenicuroides phoenicuroides*

Individer som viste karakterene til underarten *samamiscus*

2014 SOGN OG FJORDANE: 1K ♂ Kråkeneset, Vågsøy 7.10.

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus*

2014 ROGALAND: 2K+ ♂ Håstranda, Hå 20.5.

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

2013 HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Lundehagen, Ringsaker 2.-6.6. 2K+ ♂ sy. Sørums, Stange 8.6. 2K+ ♂ sy. Morsvea, Åmot 10.-11.6.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

2013 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Gjølshøen, Marker 26.5.
HEDMARK: 2K+ Prestsjøen, Rena 17.5.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

2013 AKERSHUS: 2K+ Jordbærhaugen, Bærum 22.5.

2014 OSLO: 2K+ sy. Midtåsen, Oslo 22.7.
HAVOMRÅDENE SØR: 1K+ Ekofisk Complex, Nordsjøen 27.7

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei*

2014 ROGALAND: 1K+ Grødalandskogen, Hå 17.11.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus*

2013 NORD-TRØNDELAGE: 1K+ Hansholmen, Sklinna, Leka 24.9.

Kanadavireo *Vireo philadelphicus*

2013 BUSKERUD: 1K+ Gilhusodden, Linessstranda, Lier 6.9.

= satellite-tracked), (11) observers' names in brackets, main observer(s) is specified first and emphasized with *, (12) roughly gives the species' distribution and (13) comments concerning the records.

Species new to the Norwegian list

Seven new species were accepted onto the Norwegian Category A list in 2013 and 2014 taking the official Norwegian list (including two unidentified species pairs) to 498 species.

In 2013 there were five new species: Black Scoter *Melanitta americana* at Slettnes, Gamvik, Finnmark on 15 th May, Booted Eagle *Aquila pennata* at Totenvika, Gjøvik, Oppland on 20 th May, Trumpeter Finch *Bucanetes githagineus* at Øra, Fredrikstad, Østfold from 31 st July to 27 th September, Two-barred Greenish Warbler *Phylloscopus plumbeitarsus* on Bulandet, Askvoll, Sogn og Fjordane on 24 th September and Black-throated Accentor *Prunella atrogularis* at Kvassås, Sokndal, Rogaland from 27 th November to 23 rd December.

The two additions in 2014 were Pallas's Gull *Larus ichthyaetus* in Oslo from 20 th to 23 rd August and Red-eyed Vireo *Vireo olivaceus* at Hummervoll, Kvitsøy, Rogaland on 2 nd October quickly followed by probably a different bird the next day at Syre, Karmøy, Rogaland.

A Common Eider *Somateria mollissima* of the subspecies *v-nigrum* from the northern Pacific was seen at Vardø, Finnmark between 19 th February and 18 th April and was the first record for not just Norway but also the Western Palearctic. Finally, we should also mention the three records of Little Bustard *Tetrax tetrax* which represent the first records since 1906.

General trends

Record numbers of the following species were recorded during 2013 (number of records in brackets): Balearic Shearwater *Puffinus mauretanicus* (6), Great Bittern *Botaurus stellaris* (9), Black Kite *Milvus migrans* (17), Semipalmated Sandpiper *Calidris pusilla* (3), Mediterranean Gull *Larus melanocephalus* (16), Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina* (3), Savi's Warbler *Locustella luscinioides* (3),

Summary

This is the combined 38th and 39th annual report from the Norwegian Rarities Committee (Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF)). All records treated here are from 2013 and 2014. NSKF follow advises given by the Taxonomic Advisory Committee (TAC) of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC) on issues concerning taxonomy and nomenclature. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The bird's Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 1 og 2), refers respectively to the (i) total number of records/total number of individuals up to and including 1974, (ii) total number of records/total number of individuals from 1975 (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2013 and 2014, (4) any breeding, (5) year, (6) county, (7) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («rm.» means that the bird was ringed, «sy.» indicates a singing male), (8) site and municipality, (9) date, (10) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video-recorded, L = tape-recorded, DNA = DNA-analysed, SAT

Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides* (13), Collared Flycatcher *Ficedula albicollis* (2) and Pine Bunting *Emberiza leucocephalos* (3).

In 2014 record numbers were recorded for the following species: Red-rumped Swallow *Cecropis daurica* (12), Melodious Warbler *Hippolais polyglotta* (2) and Firecrest *Regulus ignicapilla* (10).

Also published here (species with fewer than ten previous records) are Norway's 3rd Black Duck *Anas rubripes*, 9th Blue-winged Teal *Anas discors* (9), 7th Lesser Scaup *Aythya affinis*, 6th Pied-billed Grebe *Podilymbus podiceps*, 7th Little Bittern *Ixobrychus minutus*, 5th Cattle Egret *Bubulcus ibis*, 9th Purple Heron *Ardea purpurea*, 2nd Lesser Kestrel *Falco naumanni*, 4th-6th Little Bustards *Tetrax tetrax*, 5th Stilt Sandpiper *Calidris himantopus*, 6th Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*, 10th-12th Semi-palmated Sandpipers *Calidris pusilla* although these represent the 11-13th individuals as there was a record of two together in 2012, 7th Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*, 8th Spotted Sandpiper *Actitis macularius*, 6th Collared Pratincole *Glareola pratincola*, 4th record but 5th individual Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni*, 3rd Scops Owl *Otus scops*, 8th Pallid Swift *Apus pallidus*, 2nd Lesser Short-toed Lark *Calandrella rufescens*, 3rd record of Yellow Wagtail showing characteristics of the race *Motacilla flava feldegg*, 8th-10th Isabelline Wheatears *Oenanthe isabellina*, 9th Siberian Thrush *Geokichla sibirica*, 7th Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, 4th Sardinian Warbler *Sylvia melanocephala*, 7th and 8th Western Bonelli's Warblers *Phylloscopus bonelli*, 4th Eastern Bonelli's Warbler *Phylloscopus orientalis* and 2nd Black-faced Bunting *Emberiza spodocephala*.

Following a marked increase in records the following species are no longer sought by NSKF after 2013: Black Kite *Milvus migrans*, Pallid Harrier *Circus macrourus*, Mediterranean Gull *Larus melanocephalus*, Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni* and River Warbler *Locustella fluviatilis*.

Litteratur

Generelle referanser

For henvisninger til forekomst av sjeldne arter i Sverige, Danmark, Finland og Storbritannia henvises det til de offisielle nettsidene for sjeldenhetskomiteene i de aktuelle landene. For å unngå for mange gjentakelser er disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

Sverige, Raritetskommittén (Rk): www.sofnet.org/rk/raritetskatalogen

Danmark, Sjældenhedsudvalget (SU): www.netfugl.dk/dklist.php

Finland, Suomen Rariteettikomitea (RK): www.bird-life.fi/havainnot/rk/rk-kokodata.shtml

Storbritannia, British Birds Rarities Committee (BBRC): www.bbrc.org.uk/main-information/statistics

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til våre nettsider: www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php. Samtlige godkjente funn av NSKF-arter i Norge er nå lagt ut på www.artsobservasjoner.no/fugler.

Øvrige referanser

Larsen, B. H. 2014. Norges første dokumenterte dvergørn. *FeltOrnitologen* 11/12: 12-13.

Mjøset, A. T. 2002. Revidering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. *Ornis Norvegica* 25: 64-92.

Mo, B. 2014. Edelt jern i Sokndal. *FeltOrnitologen* 11/12: 28-29.

Mobakken, G. 2014. Trompeterfink på Øra, Østfold i 2013: en ny art for Norge. *FeltOrnitologen* 11/12: 18-22.

Royal Society for the Protection of Birds (RSPB) 2007. Climate Change Drives Endangered Seabird Into UK Waters. Tilgjengelig fra: www.sciencedaily.com/releases/2007/10/071020093648.htm, nedlastet: 05.12.2016.

Tveit, B. O. 2014. Endelig olagull! – ospesanger på Bulandet. *FeltOrnitologen* 11/12: 23-26.

Vouos, K. H. 1977. List of Recent Holarctic Bird Species, revised edn. London: British Ornithologists' Union.